Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЛЮТОГО 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 49. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 20, 1953. VOL. LXI

ДОРАДЖУЮТЬ ЗМЕНШИТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ НА 10%

Вашингтон. — Урядовці департаменту оборони дістали рекомендацію від Громадянського Дорадчого Комітету в справі використання людського матеріялу при збройних силах. Рекомендація виявляє, що постійна збройна сила Америки, а з цим і витрати на її утримання, можуть бути зменшені на десять відсотків і це в нічому не зменшить оборонної спроможности країни. Департамент оборони працює вже від двох тижнів, розглядаючи можливості зменшення видатків, передбачених в бюджеті, приготованім президентом. Найбільша частина бюджетових витрат охоплює діяльність департаменту оборони. Новий секретар оборони, Чарлз Е, Вілсон дістав саме від комітету звіт, в якому передбачується можливість зменшення 500,000 військової й цивільної сили, а це принесло б зменшення витрат на п'ять більйонів річно. Урядовці які розглядали звіт попереджають, що „зменшення не може прийти через ніч". Громадянський Дорадчий Комітет був покликаний до праці ще 22 жовтня попереднім секретарем оборони, Робертом А. Ловетом. Головою цього комітету є Дейвид Сарноф, голова Радієвої Корпорації Америки. Крім нього там засідає десять визначних громадян. Це вони випрацювали програму зменшення боєвих сил в їх поодиноких ділянках і тепер пред'явили її департаментові оборони. Комітет дораджує теж втримування постійної цивільної дорадчої комісії, щоб працювала незалежно від військових знавців над складанням оборонного бюджету.

Сенатори пробують зменшити допомогу для закордону

Вашингтон. — Сенатська комісія для асигнування видатків виявила, що за її передбачуванням можна буде обтяти бюджетові витрати на закордонну допомогу, яка встановлена на 7.6 більйонів на скарбовий рік 1954. Комісія переслухала на таємнім засіданні звіт з поїздки по Европі секретаря стейту Джана Фостера Доллеса й директора Взаємної Безпеки Гаролда Стассена, а після того голова комісії с[illegible]ес Бріджес з Ню Г[illegible]жадав виясненя, як мається справа з попереднім виасигнуванням десятьох більйонів долярів на закордонну допомогу. Комісія станула на цьому становищі, що нові витрати треба зіставити з виасигнуваними минулими роками фондами і пробувати заощадити витрати в новім бюджеті. З уваги на нову закордонну політику у відношенні до Азії, комісія не могла винайти рекомендації на зменшення витрат негайно. Для цієї справи потрібно дальших студій.

Секретар праці Доркін покликає 15 дорадників

Вашингтон. — Секретар праці Мартін Доркін покликав 15 провідних осіб з робітничих організацій і публічних урядовців до постійної дорадчої комісії в робітничих справах. Цю комісію створено на рекомендацію президента Айзенгавера. Комісія мала б у першу чергу придумати плян зміни робітничого закону Тефта-Гартлі, а опісля вона була б покликувана від часу до часу для вирішування інших робітничих справ. У ній найшлися загально відомі провідники робітництва, промислу й публіки.

През. Перон на відвідинах в Чіле

Буенос Айрес. — Президент Хуан Перон з Арґентіни виїхав до сусідньої републіки Чіле. Це має бути офіціяльна державна візита Перона у президента Чіле, Карлоса Ібанеза Кампо. Арґентінська преса розголошує ці відвідини як такі, що „творять епоху у відношенні латинсько-американських републік", бо вони мають позначитися новими економічними умовами. З уваги на дотеперішнє наставлення през. Перона до Злучених Держав Північної Америки, амбасадор Чіле в Буенос Айресі, Конрадо Ріос Ґалардо, оголосив комунікат з заявою, що візита Перона не вплине некорисно на відношення републіки Чіле до ЗДА. Він твердить, що це навіть може причинитися до покращання стосунків між Арґентіною й Злученими Державами.

Схоронище перед бомбами для 100 людей в Білому Домі

Вашинґтон. — Члени Палати Репрезентантів виявили, що схоронище перед бомбами для Білого Дому може помістити сто осіб. Деякі конґресмени, які відвідали підземний сховок після перекуски з президентом, кажуть, що там є кілька кімнат без жадної обстанови і що сховок побудований з заліза й бетону для забезпеки від атомових бомб. Кімнати находяться між мешканням президента і східним крилом, в якому працює коло 250 людей. На випадок небезпеки президент може дістатися до сховку впродовж кількох секунд зі свого бюра. Сховок поміщений яких 25 стіп під землею — отже на три поверхи вділ. Там знаходяться харчові припаси й вода, але нема ще кухонного знаряддя.

СКАСОВАНИЙ КОНТРОЛЬ ЦІН НА МОЛОКО І ЛІКИ

Вашинґтон. — Уряд скасував контроль цін на молоко, масло, маргарину, косметики, ліки, швальні машини, обслуги при направках радія, телевізії й авт і на тисячі споріднених з цим предметів та продуктів. Це третє з черги звільнення контролі. Стабілізатор цін Джосеф Фріґіл передбачує загальне підвищення цін при направках, а може й на молоці. У Ню Йорку ціна молока може підскочити один цент на кварті. Не виключена теж підвишка цін на косметики й ліки. Папіроси й тютюн ще не „відконтрольовані", отже, ціни залишаються ті самі. Разом зі скасуванням цін на швальні машини, здеконтрольовані машини до чищення долівок і матеріяли до політурування. Звільнені від контролі площі на паркування авт, банки й похоронні заведення. Дальше здеконтрольовані найновішим розпорядженням дерев'яні матеріяли, вугілля, фармерські машини, не-металеві будівельні матеріяли, будівельний виряд, бюрова обстанова, торговельні й промислові обслуги, залізничі вагони й промислові машини.

Д-р Комптон залишив становище керівника „Голосу Америки"

Вашингтон. У зв'язку з поважними особистими перемінами на керівних становищах, що відбуваються після приходу до влади нового уряду та у зв'язку з слідством що провадиться над „Голосом Америки", відійшов з свого посту адміністратора Міжнародної Інформації, д-р Вілсон М. Комптон. Його зречення було затверджене державним секретарем Дж. Доллесом, який заявив, що Комптон зголосив своє зречення ще минулого місяця. Д-р Комптон очолював „Голос Америки" коло року, заступивши свого попередника Едварда Баретта Після низки перебудов, „Голос Америки" отримав широку самостійність у своїй діяльності. Під час слідства над „Голосом Америки", що тепер провадиться перед постійною сенатською Слідчою Підкомісією, д-р Комптон признав, що в господарці „Голосу Америки", можна ствердити розтратність. Як відомо, під час слідства висувається припущення про можливість просякнення підозрілих осіб в число працівників „Голосу Америки" і про доконування там підривної діяльности. Підкомісія викликала також для зложення свідчень відомого лівого письменника Говарда Фаста, який ще в 1950 році відповідав в зв'язку обвинуваченням проти нього Комісії Протиамериканської Діяльности. Його допит був переведений у зв'язку з матеріялами, що їх „Голос Америки" вживав, як текст своїх авдицій. На запит керівника підкомісії, чи він був членом комуністичних організацій, Фаст відмовився відповідати. Пізніше допити виявили, що цей виразно лівий письменник в минулому був близький до найрізніших впливових установ, а під час другої світової війни він працював в бюрі Військової Інформації. Він був на сніданні у президента Рузвелта та мав доступ до багатьох визначних осіб, проте на запит, чи він воював би в Кореї в лавах американського війська, він відмовився відповідати. Слідча підкомісія розглядала також діяльність радіовисилень „Голосу Америки" в Латинській Америці, — на попередніх засіданнях увага членів підкомісії була зайнята діяльністю „Голосу Америки" на Цейлоні.

Пересунення американських дипломатів

Вашингтон. — През. Айзенгавер додав до теперішнього американського дипломатичного корпусу ще трьох дальших членів з-поміж дотеперішнього професійного персоналу. Він передав Сенатові до затвердження такі нові призначення дипломатів: амбасадора Джейса Клемента Донна, з Парижа до Мадриду; амбасадора Джана Мурса Кобота на асистента секретаря стейту для міжамериканських зв'язків; Карла Л. Ранкіна, що був головою дипломатичної місії при китайськім націоналістичнім уряді на Формозі — на амбасадора Націоналістичної Республіки Китаю; Дейвида Е. Бруса, колишнього підсекретаря стейту, на спостерігача ЗДА при Тимчасовій Комісії Европейської Оборонної Спільноти і для Европейської Спільности Вугілля й Сталі. — Індія згодилася прийняти Джорджа В. Аллена як нового американського амбасадора на місце Честера Бовлеса; про Джорджа В. Кеннана говорять, що він мабуть поїде як амбасадор до Югославії на місце Аллена, а на місце Кеннана мав би бути призначений амбасадором до Москви Чарлес А. Долен, дотеперішній дорадник департаменту стейту.

Вояк застрілив офіцера

Форт Дікс, у стейті Ню Дерзі. — Простий вояк армії, Едґар А. Овенс, родом з Бруклина, Н. И., признався на допитах, що він застрілив під час військових вправ ляйтенанта Річарда М. Дейвенпорта, родом з Гартфорду, Конн. Армія обвинуватила вояка в убивстві і негайно почала слідство, як це могло статися, що хлопець з кримінальним минулим і з захитаним розумом був прийнятий до військової служби, коли після вбивства виявилося, що Овен вступив до армії як доброволець, затаївши своє минуле. Це минуле вказує, що він п'ять місяців був приміщений в стейтовім шпиталі для умово послаблених і що він відсидів три роки в заведенні для реформування неповнолітних проступників. Останнього тижня він викінчував основний військовий вишкіл разом з своєю компанією на маневрах, де ляйтенант Дейвенпорт був інструктором його чоти. Під час вправ у стрілянні у віддалі 200 кроків, від місця, де падали кулі гавбиці, Овен ішов вперед з іншими вояками, за якими стояв ляйтенант Дейвенпорт. Серед метушні Овен відвернувся і вистрілив на свого офіцера, який помер на місці, прошитий кулею крізь серце. Ніхто не знав причини смерти ляйтенанта, аж після допитів Овен признався до злочинного вчинку. Він після вбивства вкрав авто свого товариша і поїхав до Бруклина, де його арештувала поліція.

В Ґібральтарі страйкує 600 еспанських робітників

Мадрид. — Приблизно 600 еспанських робітників, заанґажованих при будові та вдержуванні військових споруд в Ґібральтарі, почали вчора страйк, домагаючись більшої заробітної платні від британських підприємців. Еспанська преса піддержує домагання рабітників, обвинувачуючи англійців за те, що вони ввели в Ґібральтарі „невільничу систему" праці й при цьому знову повторює еспанські претенсії до тої фортеці при вступі до Середземного моря.

КОРОТКІ ВІСТІ

● **Прибережні нафтові** джерела не можуть бути передані фльоті для експлуатації, як це вирішив генеральний прокуратор Герберт Бравнелл. Це відповідь на останнє розпорядження през. Трумана, який 16 січня зробив секретаря фльоти — сторожем цих ресурсів.

● **Машиніст** з „Голосу Америки" Луї Дж. МекКессон твердить, що в цій організації був саботаж. Це відбилося на непотрібній витраті $ 31,000.000. Машиніст був свідком в сенатській комісії, яка прослідкує розтратність у бюджетових витратах.

● **Першу кістку** людини з Фолсом знайдено в стейті Ню Мексіко. Ця порода людей жила 10,000 років тому. Там найдено теж ребро передісторичного вовка, як це сповіщає департамент антропології університету Ню Мексіко.

● **Німецькі господарські** фахівці почали працю над студіями єгипетських пропозицій, — згідно з якими німці мали б змодернізувати єгипетську господарку. Єгипетський проєкт згадує про десятирічний плян перебудови господарського життя в країні над Нілем.

● **Англійські власті** в Сінґапурі задумують затримати фінський нафтоналивний корабель „Вільма", який зближається до цього порту.

● **У Бразилії населення** надто гучно святкувало карнавал, бо в самій столиці поліція нарахувала 17 забитих і біля 5,000 поранених, під час вуличних бійок та посиленого святкового руху.

● **Страйк малярів** затримав викінчення нових будівель заводу атомової енергії в Авґусті, Га.

ВИСТУП ПРОТИ „БУРЖУАЗНИХ НАЦІОНАЛІСТІВ" НА З'ЇЗДІ МОЛОДІ В КИЄВІ

чата, особливо західних областей. Українські буржуазні націоналісти — це найпідліша аґентура іноземних імперіялістів, вони є найлютішими ворогами українського народу. Українські буржуазні націоналісти завжди продавали Україну „оптом і врóздріб", служили всім, хто придушував її. Недобиті рештки їх і тепер душею і тілом продались американському імперіялізму. „Вірними прислужниками американського імперіялізму є єврейські буржуазні націоналісти. Нещодавно органи нашої розвідки викрили банду вбивць і шпигунів, які діяли в медицині і були на службі іноземних розвідок. Злодійство цієї банди говорить про те, що нема такого злочину, на який би не пішли імперіялісти і їх презренні наймити. Треба не забувати, що саме в нашу країну — в країну соціялізму, яку смертельно ненавидять імперіялісти, вони намагаються засилати свою аґентуру, використати в своїх ганебних цілях рештки розбитих, ворожих Радянській владі груп, різного роду антипартійні елементи, морально розкладених і нестійких людей, що заражені пережитками капіталізму, в тому числі буржуазно - націоналістичними поглядами. Необхідно вести рішучу і нещадну боротьбу проти будь-яких проявів буржуазної ідеології проти проявів буржуазного націоналізму. Треба невпинно підвищувати пильність, рішуче покінчити з ідіотською хворобою безтурботности, благодушности, ротозійством, з лібералізмом в оцінці проявів буржуазно-націоналістичного характеру. Ми не можемо не помічати також пережитків старого в свідомості молоді, що проявляється у фактах неправильного ставлення до праці, аморальної поведінки, відправлення релігійних обрядів, хуліґанства, розбазарювання громадської власности . ."

В „Свободі" з 31-го січня дано за американською пресою повідомлення з Москви про гострий виступ секретаря Центрального Комітету т. зв. Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України „товариша" Г. Г. Шевеля проти „українських і єврейських буржуазних націоналістів" та з закликом до „безпощадної боротьби" проти них. Щойно тепер наспіла „Радянська Україна" з 28-го січня, в якій і поданий точний текст того виступу. Шевель на цю тему м. і. говорив:

„Особливого значення в сучасних умовинах набуває завдання нещадного викриття звіринного обличчя американського імперіялізму і його аґентури — українського і єврейського буржуазного націоналізму - сіонізму. Ми повинні на заняттях політгуртків, в лекціях і доповідях, на сторінках преси повсякденно розкривати, ганьбити американських імперіялістів, виховувати у молоді ненависть до розбійницького американського імперіялізму, найлютішого ворога радянського народу і всього прогресивного людства. Молодь повинна добре знати і розуміти, що наша соціялістична держава є тепер наймогутнішою, найсильнішою державою, яка має в своєму розпорядженні все необхідне для розгрому будь-якого ворога. Ми повинні виховувати молодь в дусі готовості у першу-ліпшу хвилину виступити на захист нашої любимої Батьківщини, її свободи і незалежности. Однак в ідеологічній роботі комсомольських організацій України мають місце крупні недоліки. В багатьох комсомольських організаціях недостатньо пропаґується серед молоді марксизм-ленінізм, дружба народів, радянський патріотизм, не приділюється належної уваги вихованню молоді в комуністичній моралі. Треба пам'ятати, що в свідомості частини молоді є пережитки капіталізму, зокрема в національному питанні. Прояви українського буржуазного націоналізму були в нашій науці, літературі і мистецтві. Під вплив українських буржуазних націоналістів підпадають окремі юнаки і дів-

В тому самому дусі говорили теж інші промовці і в тому дусі писані теж редакційні статті. Совєтська паніка перед українським „буржуазним націоналізмом", до якого тепер долучено теж „єврейський буржуазний націоналізм" та заклики до „нещадної боротьби" проти них, говорять самі за себе.

Конант заповідає визволення Східної Німеччини

Берлін. — Високий комісар ЗДА з Німеччині д-р Джеймс Браєнт Конант прибув на дводенний побут до Берліну та через радіо запевнив населення німецької столиці, що ЗДА із своїми союзниками будуть противитися тому, щоб Совєти заборонили німецькому населенню вільно рухатися в цьому місті, до чого Совєти вже приготовляються. „Кордони волі, говорив Конант, мирним шляхом посунуться на схід, і Берлін не буде вже ізольованою цитаделею". Ця заява відноситься до того, що Совєти роблять на теперішній лінії східньої зони в Берліні такі приготування, які не дозволяли б німецькому населенню входити до східної зони. Конант потішив також населення Совєтської зони, заявляючи, що він „приносить привіт ЗДА тим усім, що твердо живуть під совєтською окупацією і комуністичним поневоленням", та заявив, що німці на Сході „будуть об'єднані із своїми західними братами та будуть жити в таких умовах, які запевняють вільну демократичну владу згідно з власним вибором". Конант склав візиту голові совєтської контрольної комісії генералові Васілієві Чуйкові, який запитував про час, коли міг би віддати цю чемностеву візиту американського високого комісара.

Пеницилина допоможе збільшити продукцію золота і урану

Кептавн, Південна Африка. Сер Ернест Опенгаймер, один із найбагатших людей у світі, — промовляв у Кептавнському університеті і заявив, — що пеницилина та інші протисухітничі ліки вможливлять подвоїти продукцію золота та урану, який видобувають у Південній Африці із відпадків золотої руди. В копальнях золота працюють тубильці, і вони часто хворіли на сухоти, бо не можуть зносити великої зміни температури, яка панує в глибоких копальнях золота та дуже холодної температури на поверхні землі, бо ці копальні находяться в горах, високих на 6,000 стіп. Винахід пеницилини та інших ліків проти туберкульози вможливить працю чорному населенню, яке приїздить до Південної Африки з центральних районів африканського континенту. На перешкоді поширенню продукції золота та урану стоїть становище південно-африканського уряду, який не радо дивиться на спроваджування кольорового населення до своєї країни. Опенгаймер заявив, що Південна Африка потребує коло 450,000 нових робітників, щоб вповні можна було експлоатувати великі поклади золота й урану.

ДОЛЛЕС ЗАПОВІДАЄ НОВИЙ РОЗВИТОК НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

АМЕРИКА ЗМАГАЄ ДО ПОСТУПОВОГО ЗАСТУПЛЕННЯ АЛІЯНТСЬКИХ ВІЙСЬК МІСЦЕВИМИ СИЛАМИ

Вшингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес заповів вчора, що З'єдинені Держави тепер змагають до поступового створення і розвитку місцевих збройних сил на Далекому Сході, щоб в недалекій будуччині можна було заступити ними альянтські війська, які борються проти комуністичної аґресії в Кореї та Індо-Китаю. Метою такого пляну є звільнити американські та інші альянтські війська з Далекого Сходу і в той спосіб збалансувати альянтську силу зі совєтською. Доллес вважає, що Москві пощастило здобути відповідну перевагу тим, що вона підготовила в Азії відповідні місцеві збройні сили, аґресією яких в Кореї та в Індо-Китаю вона зв'язує на Далекому Сході більші американські та альянтські сили, послаблюючи тим самим інші альянтські оборонні фронти. Мобілізація, вишкіл та озброєння південно-корейської та індокитайських армій дозволить з часом відкликати з Кореї американські і з Індо-Китаю французькі війська, залишаючи оборону тих країн їх власним збройним силам, якщо вони будуть до цього відповідно приготовані. Доллес говорив головно про наземні збройні сили, додаючи рівночасно, що державний департамент вже від довшого часу обмірковує можливості „зменшення або перервання" постачання стратегічних матеріялів для комуністичного Китаю, „включно з бльокадою". Ці заходи обмірковувані вже від самого початку корейської війни, але тепер, після приходу до влади републіканців, їм приділюється окрему увагу. Вияснюючи ці нові напрямні американської політики на Далекому Сході, Доллес, виступаючи вчора вперше на пресовій конференції від часу, як він став державним секретарем, згадав теж і про плян заповідженого вже відкликання таємних договорів із Совєтським Союзом. В цій справі має бути проголошена спільна декларація Конґресу і Президента з двома головними цілями: перше — „драматично зареєструвати" численні знехтування Совєтським Союзом воєнних порозумінь і — друге — „так само драматично зареєструвати бажання і надію американського народу, що поневолені народи повинні бути звільнені". Тимчасом з Парижу повідомлено, що Франція, Британія і З'єдинені Держави розглядають тепер можливості повної виміни інформації командувань їх збройних сил, що борються проти комуністичної аґресії на Далекому Сході.

379 аліянтських літаків бомбардували ворожий вишкільний центр в Кореї

Токіо. — Впродовж вчорашнього дня 379 аліянтських турболітаків виконали масову атаку на вишкільний центр комуністичних військ в Канґсо біля північно-корейської столиці Пйонґянґ. Це була по своїй силі і чисельності — друга найбільша атака аліянтської авіяції на ворожий воєнний об'єкт впродовж корейської війни. Після атаки з того вишкільного для піхоти і танків центру нічого не залишилося, крім суцільної руїни. Рівночасно боєві турболітаки, які охороняли атаку турбо-бомбардувальників, збили в повітряних боях сім ворожих літаків совєтського типу МІҐ. Інші з'єднання аліянтських бомбардувальників виконали низку сконцентрованих нападів на інші воєнні об'єкти в Північній Кореї. На самому фронті боєва активність впродовж вчорашнього дня була „відносно легка".

Індійський прем'єр засуджує розмови про бльокаду Китаю

Ню Дельгі. — Індійський прем'єр Неру засудив вчора розмови в Америці про потреби і можливості бльокади Китаю, вважаючи, що ці розмови „не належать до таких, які ведуть до замирення" та стверджуючи, що індійський уряд і нарід приймає їх з „великим занепокоєнням". Неру — промовляючи в парляменті, вперше забрав слово на тему недавньої заяви президента Айзенгавера відносно Формози, стверджуючи, що хоч ця заява не була виразна, — проте, вона викликала „найбільш некорисне враження" і тим самим мала погані наслідки, викликавши „побоювання нової світової війни". Він в дальшому твердив, що індійський уряд оцінює американську та кожну іншу закордонну політику завжди під тим самим кутом, а саме, наскільки ця політика може причинитися до міжнародного відпруженя. Це, що тепер роблять і говорять американські політики, причиняються до збільшення воєнної психози — вважає Неру.

● **Довша недіяльність** англійських і американських політиків у справі іранської нафти спричинила неспокій у Ірані, і опозиція зачала атакувати прем'єра Моссадека, пишучи про його недугу та заявляючи, що він знову не використав нагоди для розв'язки нафтової кризи.

● **Австрійський фільм** „Маріка" привезено до Америки. — Фільм представляє життя на човні на Дунаю, де геройкою є дівчина з іменем „Маріка".

ФРАНЦУЗИ ДАЛИ АМНЕСТІЮ АЛЬЗАЦЬКИМ ВОЄННИМ ЗЛОЧИНЦЯМ

Париж. — Французька Національна Асамблея більшістю 348 до 217 голосів ухвалила загальну амнестію для всіх тих молодих мешканців Альзації, які силою були мобілізовані до німецької армії. Ця амнестія відноситься також і до тих 14 німецьких „СС", які під час війни 1944 року вимордували були ніле населення села Орадур. Засуд цих альзатців викликав був сильні протести в Альзації. Дискусію над амнестією почав президент палати Едвард Еріо, який взивав до поміркованого тону в дебаті, щоб у той спосіб причинитися до об'єднання французьких громадян. При цій нагоді асамблея ухвалила доповнення до закону про вшанування Францією жертв у селі Орадур. Деякі промовці противилися загальній амнестії, бо вона внеможливить справедливо покарати бувших німецьких воєнних злочинців. Ще інші промовці заявили, що асамблея голосує під натиском протестів населення Альзації, та, що амнестія підсилить змагання Альзації до автономії.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered an Second Class mail Mater at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 auhtorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік $10.00	One year $10.00
На пів року .... $ 5.25	Six months .... $ 5.25
На три місяці .... $ 2.75	Three months $2.75
В Джерзі Сити і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік $12.00	One year $12.00
На пів року .... $ 6.50	Six months .... $ 6.50
На три місяці .... $ 3.50	Three months .... $ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):	Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)
На рік .... $ 3.00	One year .... $ 3.00
На пів року .... $ 2.00	Six months .... $ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ЗА КРАЩУ АМЕРИКУ"

„Він є визначним американцем. Вибори покінчені. Тепер усі ми маємо перед собою одне й те саме завдання — кращу Америку", заявив спікер Палати Репрезентантів, Джозеф В. Мартин, республіканець з Массачусетс, з нагоди відвідин Конґресу недавнім демократичним кандидатом на президента, Адлесм Е. Стівенсоном. Поваленому в виборах Стівенсонові справили конґресмени, демократи і республіканці, таку велику овацію, що виглядало на таке, що вітають переможця. Взяло воно за серце й самого Стівенсона, особливо, як прийшов повітати його спікер разом з іншими визначними республіканцями. Тому й не диво, що Стівенсон заявив, що як так далі піде, то його партійна „сокира" готова цілком притупитись...

За цю джентлменську поведінку з Стівенсоном треба дати республіканцям признання. Та хоч привітання Стівенсона конґресовими провідниками-республіканцями зробило всюди, в цілій країні, якнайкраще враження, то кульмінаційною точкою було тут надзвичайно дружнє відношення президента Айзенгавера до Стівенсона, яке так виразно відбилося на картинах, що їх же зараз помістили газети по цілій країні. В обличчях обидвох недавніх завзятих кандидатів-суперників, тепер повних щирого сміху, не можна було пізнати тих ран, що їх вони собі завдавали в час одної з найбільш завзятих виборчих кампаній, які знає історія Америки. Маючи 30-мінутову розмову з президентом Айзенгавером і будучи на обіді в Білому Домі та сидячи по правому боці президента, Стівенсон — як він сам з гумором потім розповів — ні „не дав себе взяти в неволю", ні не заключив „ніяких тайних договорів", що знов було алюзією до промови Айзенгавера про стан держави, в якій він критикував „тайні договори" демократичної адміністрації, наслідком яких „попала в неволю" ціла низка країн.

Річ ясна, що в цьому сердечному відношенні до Стівенсона заважило не тільки саме джентлменство, але також і турбота „за кращу Америку", як висказався спікер Джозеф Мартин мол. І то не тільки за „кращу Америку", але й за „кращий світ". Тому саме Стівенсонові доведеться тепер вибратись в довгу і далеку дорогу на Далекий Схід і то вже 2 березня. Це для нього ніякі вакації, бо їх він уже мав, але важливе завдання приглянутись ближче місцям, що можуть стати незабаром тереном нових великих подій. Мова тут про нову динамічну політику республіканців, яку їм було б дуже важко вести, коли б не було згоди демократів. Тому теж треба тепер Стівенсонові побувати в Кореї, на Формозі, в Індо-Китаї, Ірані, Середущому Сході та Західній Европі, щоб самому переконатись, що „політика стримання", якої придержувалась демократична адміністрація, не дала бажаних успіхів.

Подорож Стівенсона, яка покінчиться аж в серпні, повинна б допомогти обидвом партіям у Конґресі дійти до згоди в справах закордонні політики. Провідне становисько ЗДА в світі вимагає такої згоди, бо інакше вільні нації не знатимуть, що властиво Америка думає робити і до чого змагає. Республіканці вправді мають більшість в Конґресі, але вже за рік, при нових виборах, можуть ту більшість втратити. Вже з цього боку треба бути новій адміністрації дуже обережною в справах закордонної політики, яка обіймає сьогодні весь світ. Як ця політика двопартійна, тоді спокійніша сама Америка, спокійніші й її союзники. Такої самої поведінки був би придержувався також і демократичний кандидат, Адлей Стівенсон, як би був став президентом.

Стівенсон (демократ) вибирається в дорогу добре поінформований секретарем стейту Доллесом в такий самий спосіб, як був поінформований свого часу Ачесоном та Труманом нюйоркський губернатор Дюї (республіканець), як вибирався на Далекий Схід. Як спостереження Дюї взяла під пильну увагу демократична адміністрація, так і республіканська адміністрація поступить так само з поміченнями такого цікавого й глибокого спостерігача та аналітика, яким є безсумнівно Адлей Стівенсон.

Настав час зміни теж в „Голосі Америки"

З перебранням влади в країні президентом Айзенгавером та республіканською адміністрацією, настав час зміни — як це в Америці кажуть — в багатьох ділянках дотеперішньої американської внутрішньої і закордонної політики. Такий час зміни настав і для „Голосу Америки", як на це вказує започаткована сенатським підкомітетом перевірка тої важливої урядової аґенції. Відносини і „політика" в Українському Відділі „Голосу Америки" переконують, що це вже справді крайня пора на таку зміну.

Український Відділ „Голосу Америки" започатковано, як відомо, в дні 12-го грудня 1949 року щоденною півгодинною програмою від год. 1:30 до год. 2-гої пополудні. На чолі того відділу став проф. Никифор Григоріїв. Хоч до відкриття того відділу причинився в головній мірі Український Конґресовий Комітет, проте його організація перейшла під рішальний вплив існуючого вже там російського відділу з п. Олександром Барміном на чолі. Тому, що п. Григоріїв, як і більшість, якщо не всі, співробітники Українського Відділу були апробовані Російським Відділом, вони цілком природньо мусіли вважати себе залежними власне від Російського Відділу і відповідно поступати.

Український Відділ „Голосу Америки" в своєму першому періоді це була українсько-мовна секція Російського Відділу. „На початку (український) Відділ вибирав свій матеріял для радіопередач з трьох щоденних програм російською мовою і тільки із спеціяльних нагод (замітні річниці тощо) додавав календар і статті специфічного українського заінтересування" — сказано в одному із офіціяльних звітів Українського Відділу для Вашинґтону. Після того, зокрема від травня 1950-го року, розвиток в Українському Відділі помітно поліпшувався і до українських радіопрограм додавано щораз більше українського матеріялу, але можна твердити, що це аж ніяк не було заслугою самого Українського Відділу, як радше тої рішучої і широкої критики, з якою зустрілись українські радіопересилання з українського боку.

Ми не думаємо писати в цій статті історії Українського Відділу та попереджувати цим кінцевий вислід теперішньої перевірки. Все ж таки історія цього відділу це чи не найкращий приклад історії „розтратности" цілого „Голосу Америки", яку тепер перевіряє сенатська підкомісія. Ця розтратність полягає в тому, що на Український Відділ витрачено фонди платників податку без того навіть мінімального результату, який цей відділ міг би був мати, коли б був відразу поставлений правильно та виконував своє призначення.

Нам відомо, що Український Відділ постійно перебував під виключним впливом Російського Відділу і практично залишився його українськомовною секцією. На підставі матеріялів, якими розпоряджаємо, як теж на підставі багатьох голосів, включно з голосами самих деяких співробітників Українського Відділу і головно на підставі самих радіопересилань того Відділу, можна б поробити деякі конкретні висновки про нього.

Український Відділ „Голосу Америки" не відповідав досі інтересам американської політики, ані її не віддзеркалював. Згадаймо тільки відомий інцидент із заявою тоді ще президента Пенсилвенійського університету Геролда Е. Стассена. Як відомо, Стассен в дні 15-го січня 1951-го року, після свого повороту з поїздки по світі, виголосив через американську радіосітку промову, в якій рекомендував „встановлення окремих, національно суверенних і справді демократичних України, Естонії, Латвії, Литви, Польщі, Чехословаччини, Румунії, Болгарії і Мадярщини'". Всі відділи Голосу Америки поінформували про це своїх слухачів за залізною заслоною, інформував про це теж і Український Відділ, з тою тільки різницею, що пропустив Україну, хоч Стассен поставив її на перше місце. Проф. Григоріїв вияснив представникові „Свободи", що він це зробив на „виразне доручення". Хто міг дати таке доручення і навіщо воно Америці здалось? Чому власне Український Відділ Голосу Америки мав інформувати українців неточно і фальшиво? Чому в цитованому вже в „Свободі" (в статті: „Подув свіжого вітру" в ч. з 29-го січня ц. р.) повідомленні з Білгороду викинено з надрукованого вже українського тексту згадку про те, що всі народи мають право на самовизначення? Чому в українських радіопересиланнях віддано стільки місця Пушкінові, Герценові, Чернишевському та їх „впливам" на розвиток української культури, коли українці за залізною заслоною мусять до обридження слухати подібних декламацій в щоденних радіопересиланнях безпосередньо з Москви та з совєтської преси? Таких і подібних „чому" можна б ставити не десятки, але сотні.

Деякі вияснення цього дають інформації про атмосферу в Українському Відділі, що стоїть цілком під знаком відомих звідки інде „прийомів" проти „буржуазного націоналізму". В цьому відношенні відома історія з співробітником Українського Відділу проф. Шугаєвським. Свого часу в українській европейській пресі появилася вістка про співпрацю проф. Шугаєвського з т. зв. „українськими федералістами", проти чого проф. Шугаєвський вислав спростовання до ульмівських „Українських Вістей". „Вісті" це спростовання надрукували, але рівночасно додали примітку, що це саме той редактор Українського Відділу Г. А., який попереджав свого знайомого, що хотів стати на працю в Г. А., що в Українському Відділі „перевіряють і комуністів, але найбільше бояться самостійників". Згідно з достовірними інформаціями, відносини в Українському Відділі Г. А. дуже нагадують відносини в підсовєтській Україні — психологічний терор проти підозрілих „самостійників" та виразна фаворизація тих, що свою відданість „старшому братові" засвідчують хочби розговірною російською мовою. Під цим кутом були й деякі персональні зміни. Можливо, що подібні міркування порадили Українському Відділові не поінформувати українських слухачів за залізною заслоною про таку все ж таки подію, як ґратуляційна телеграма президента Трумана для українського щоденника „Свобода" з нагоди її 60-річчя.

Загальні обставини в Голосі Америки могли б дозволяти на припущення, що всі ті справи не були залежні від керівників Українського Відділу, які, очевидно, були зобов'язані тільки виконувати доручення. Проте, є багато доказів на те, що там і ці керівники вели „свою політику". А якщо ні, то чому вони про ці недомагання не інформували Державний Департамент? Це ж їхнім обов'язком було звертати увагу на всі недомагання та евентуально вказувати на можливості і потреби поліпшень. Як справа малася на ділі? Перед нами деякі офіціяльні звіти Українського Відділу, копію яких нам переслано для інформації з Вашинґтону. В тих звітах повно самохвальби. Наприклад, про співробітників Українського Відділу в одному з тих звітів (без дати) сказано: „Штаб Українського Відділу Голосу Америки включає особи, добре відомі із своєї культурної та політичної праці для справи українського визволення під час царського режиму, в часі революції і після революції та під совєтським режимом. Вони репрезентують різні політичні погляди, демократичних правих, лівих і центр. Більшість з них відома широким колам українців своїми публікаціями, друкованими в пресі і книжках..." Сказано в тому звіті теж багато про успіхи Українського Відділу та його пересилань, але ані найменшого натяку на будь-яке недомагання.

Ми вже не раз підкреслювали, що як американцям, так і українцям повинно менше залежати на персональному складі Українського Відділу Голосу Америки, а головно на тому, щоб праця того відділу відповідала інтересам американської політики та йшла по її лінії і, признаючи права та аспірації поневолених Кремлем народів, здобувала їх для вільного світу, а не відстрашувала, як це могло бути з дотеперішньою „політикою" хоч би Українського Відділу. На цьому самому мусить залежати в першу чергу теж і самим співробітникам Українського Відділу. Сьогодні настав час зміни і вони тільки виконали б свій громадський і патріотичний обов'язок, якщо б винесли на світло денне всі ці недомагання, які вони насамперед повинні бачити, та допомогти їх усунути й направити.

Микола Барвінський

Новий сталінський економічний закон соціялізму

Згідно з заявами сталінських науковців „неперевершений на сьогодні протягом історії всього людства — геніяльний науковець", в даному випадкові Сталін-економіст, в своїй нібито науковій статті — „Економические проблемы социализма в СССР" дав величезний вклад в — науку політичної економії. Мало того, за словами підневольних московській диктатурі вчених вони тільки тепер, після ознайомлення з працею Сталіна, нарешті по-справжньому зрозуміли основні економічні закони соціялізму, бо до цього часу відкидали існування об'єктивних закономірностей в економічному житті за соціялізму. Але спробував би хто-небудь з цих підсовєтських вчених до з'явлення цієї „неперевершеної" праці Сталіна висловити навіть не остаточну свою думку, а лише тільки припущення існування об'єктивних закономірностей в економічному житті суспільства, то від такої людини не залишилося б і сліду. Адже ж вся попередня підсовєтська, так звана, наука відкидала, очевидно за директивами комуністичної партії, існування об'єктивних закономірностей в економічному житті суспільства, бо, мовляв, за диктатури пролетаріяту сам пролетаріят творить власними руками своє життя. Тільки, мовляв, буржуазні вчені проповідують, ніби наука є позапартійна й мусить бути об'єктивна. Отже на сьогодні нещасну підсовєтську науку за наказом Сталіна повертається зовсім в протилежний бік і нещасні підсовєтські професори й академіки мусять каятися в гріхах, яких вони й не заподіяли, бо виконували лише те, що їм було наказано. Наука за комуністичною доктриною мусить бути партійно-комуністичною.

Сталін в своїй праці — „Экономическиє проблемы социализма в СССР" зазначив, що, мовляв, помилкові погляди тих економістів, які зазначають, що совєтська держава відкидає або переробляє старі економічні закони і формує нові економічні закони. Негація об'єктивного характеру економічних законів, приписування керівним органам суспільства здібностей утворювати, знищувати, або перероблювати економічні закони є ідейною підвалиною авантюризму в господарській політиці, повного сваволля в практиці керівництва господарством. Перечитавши оцю балаканину Сталіна, дивуєшся, бо це пише людина, на сумлінні якої є 5 мільйонів голодом замордованих в 1933 році українських селян, що не хотіли підкоритися „ламанню економічних законів" і вступити до московсько-совєтського витвору — колгоспів. Крім цього цей же самий Джуґашвілі-Сталін весь в крові від мільйонів знищених українських робітників і інтеліґен-

(Закінчення на стор. 3-тій)

„УБІЄТЬ МУЖ МУЖА..."

(Від нашого кореспондента з Лондону)

„Убієть муж мужа, то мстити брата брату"... і т. далі. Так написано в найстаршім збірнику законів старої Русі-України, що зветься „Правда Руськая". Старинний закон вимагав відплати за кров пролиту теж кров'ю винуватця. Тому що родова помста приводила до страшного кровопролиття, від якого гинули цілі родини, вища влада взяла право карати злочинців собі. Часто кару смерти почали заміняти карою грошовою, яка нераз приводила винуватця в рабство-неволю.

Проблема кари смерти стоїть у різних країнах під дискусією; теж і в Англії, де діє строгий закон проти вбивників (незалежно від мотивів злочину), ця справа не сходить зі сторінок преси. Привід до нової дискусії дала кривава подія минулого року, коли два молоді англійці, Крейґ і Бентлі, вбили після попередньо обдуманого пляну, поліціянта. Крейґ, якому не було ще й 16 років, зненавидів поліцію і судову владу взагалі, бо його брата засуджено на довге ув'язнення за грабунковий напад, коли він був в англійському війську в Італії. Він чув у родині нарікання на суворий присуд і рішив, що мусить помститися за „кривду", яку вчинила влада його братові. Крістоф Крейґ збирав у своїй кімнаті зброю, навчився стріляти і раз, коли його з Дереком Бентлі застукала поліція, почав стріляти і убив одного з охоронців порядку — поліціянта Майлса.

Убивника і його спільника Бентлі піймали. Суд визнав обох винними, але закон не велить карати смертю малолітніх. Тому Крейґа засуджено на ув'язнення, а Бентлі, як старшого і відповідального за свої вчинки, засуджено на кару смерти.

Перед виконанням присуду в громадянстві Вел. Британії і в пресі було багато голосів проти засуду на смерть і зокрема проти кари смерти взагалі. Проти виконання присуду збиралися протести і підписи в громадянстві. Навіть у парляменті деякі посли підносили це питання. Однак усі протести не помогли. Дерека Бентлі покарано смертю.

Частина преси уважає це покаранням смертю того, хто не вбивав, а тільки був присутнім при вбивстві, яке виконав його товариш Крейґ, за нелогічне: мовляв, Бентлі має меншу вину ніж Крейґ. Однак інші твердять, що помилування Бентлі, як учасника підготованого ним і Крейґом убивства, могло б дати спокусу для дорослих злочинців посилати на криваві діла недозрілих хлопчаків, і таким чином могло б збільшитися число подібних злочинів.

Спір у пресі з приводу покарання вбивників поліціянта Майлса заторкнув ще інші сторони проблеми кари смерти.

Чи відстрашує кара смерти від злочинів? Дехто твердить, що ні. Мовляв, число кривавих злочинів процентово приблизно однакове і в країнах, що не знають кари смерти і в тих, що кари смерти уживають. Тому противники кари смерти уважають її за недоцільну, як засіб відстрашування. На це відповідають сторонники кари смерти за тяжкі злочини, що за намірене убивство кожний свідомий чоловік мусить відповідати власною головою: що є характери від природи злочинні, і оберігання таких характерів і уможливлення для них розмножуватись загрожує нормальному розвиткові суспільства.

Як видно, арґументи противників кари смерти не мають впливу в громадянстві Британії, ані в уряді та в парляменті. Але убивство поліціянта Майлса викликало дискусію також і про причини злочинів серед молоді.

Нещасливий батько молодого вбивника, урядник банку Крейґ, людина чесна і розумна, дав у своїм листі до преси потрясаюче свідоцтво, як у його родині могли вирости аж два злочинці. Отже Крейґ приписує вину за розвиток злочинних нахилів у його синів собі, системі виховання. Він не держав своїх дітей у дисципліні, не мав догляду над тим, що його діти читали, чим вони цікавились. Він навіть не доглянув, що його наймолодший син, „мизинчик" Кристофер, мав у своїй кімнаті цілий арсенал зброї.

Крейґ згадує, що в його родині говорилося з обуренням проти суворого присуду на його старшого сина, пійманого на грабунку, і що найменший його син жадібно прислухався до цих розмов і утворив у своїй фантазії образ „героя", який, мовляв, неповинно сидить у в'язниці як жертва несправедливости. Крейґ у своєму листі до преси звертається до батьків, щоб не розпещували дітей, не потурали їх примхам і не жаліли „лозини", щоб направити їх на шлях послуху. Він згадує з жалем, що сам прощав своєму синові різні домашні проступки і уважає, що з цієї безкарности міг виробитися своєвільний характер, який довів його сина до тяжкого злочину.

В пресі писали різні автори також проти фільмів, у яких показують артисти переконливо принади різних ґенґстерських пригод, де не завжди приходить караюча рука справедливости і закону, і злочинці ведуть потім „веселе і щасливе життя". Теж і про упадок релігійного чуття писали різні органи преси з приводу вбивства Майлса, як про одну з причин розбещености частини молоді.

Непокоїть пресу і громадську думку взагалі те, що поліційний урядник, який піймав Крейґа і Бентлі, одержує листи від невідомих осіб з погрозами смертю.

К. О.

Леонид Денисенко (Австралія)

З АВСТРАЛІЙСЬКОГО ЩОДЕННИКА

(4)

Гілонґ

Польський і литовський представники виробили проєкт розміщення експонатів. Нашому відділові припало найгірше місце і найменше місця, до того ж тут ніде було повісити колекцію картин. Керівник виставки відкинув цей проєкт і подав свій: український відділ дістав багато місця.

В місцевій газеті з'явилася стаття під заголовком: „Нові австралійці показують старовинні рукоділля", далі фото з таким написом: „Пані Ґован з подивом оглядає 112-літню сорочку, що її показує пані Ніна Денисенкова в українському відділі Ювілейної виставки мистецтва і рукоділля нових австралійців в Гілонґ Сіті Голл".

Бокс Гіл

Тут відбулася зміна керівництва виставки. Майор Кершов виїхав до Бонеґіллі на свою стару посаду головного директора табору в Бонеґіллі. Його місце зайняв пан Рафтіс. Для українського відділу ця зміна керівництва була не бажана.

Аделаїда

Після нічної подорожі залізничним експресом прибули до Аделаїди — столиці південної Австралії.

Пан Н., організаційний референт виставки, порозумівся з місцевими росіянами та безправно запросив їх до участи в виставці. Згідно з інструкцією Міністерства Еміґрації національні групи: німецька, італійська, японська та російська не мали права брати участи в нашій Ювілейній виставці. Порушуючи цю постанову, п. Н. допустив росіян на виставку. Російський відділ на виставці виглядав дуже бідно. У ньому, крім російського боярського вбрання, тканого узору, що представляв картину бурлак — символ неволі та рабства, та ще самовару, можна було знайти кілька експонатів неросійського походження, наприклад, українську гуцульську різьбу, українську писанку та українські вишивки. Тут же була різьба з дерева „Запорожець біля бочки меду". (Цей експонат позичив російському відділові українець пан Приходько з Аделаїди).

... Я нарисував пам'ятник поляглим героям на одній з головних вулиць. Натовпи пішоходів перешкоджали мені своїми розпитуваннями.

В Аделаїді ми позичили для виставки дуже багато цінних експонатів. Серед них були чудові килими, прекрасні вишивки, різьби з дерева, мистецько вирізаний комплект шахових фіґур з постатями українських князів. На одному з килимів висіла старовинна оригінальна бандура. На виставці були також такі матеріяли як альманах „МИСТЕЦТВО", збірка малюнків Е. Козака, картина „В'їзд Б. Хмельницького до Києва", велика історія України і т. і. Українське громадянство допомагало нам у всьому. Виняткову прислугу в організації українського павільйону приніс нам директор Театру Малих Форм П. Андрухович, разом із молодим паном і молодою панею, що були одягнені в українські національні вбрання. Їх добрі і докладні пояснення спричинилися до широкої популяризації українського відділу. Неоціненну поміч приніс нам також пан маґістер Логин. Він передрукував 2000 летючок пропаґандивних і разом з деякими іншими брошурами про Україну приніс нам на виставку. Перед відкриттям виставки привезли манекени для інших відділів, але для українського відділу не дали ні одного. Тоді пан Логин на власні кошти дістав манекени для українського відділу і привіз їх на виставку.

Російський відділ повів відкриту і гостру пропаґанду проти українців. Під час пояснень вони всякими способами намагалися нас образити і очорнити. „Ця жінка в народньому убранні — це пані Сталін", — казали вони, показуючи в наш бік. Вони намагалися всякими способами переконати австралійців, що ніякої України немає, що ми дуримо австралійців, що є тільки Росія. Я з панею Андрухович кілька разів зверталися з скаргами і з протестами до керівника виставки, але на наші скарги не звернено уваги.

На третій день прибули репортери із австралійської радіовисильні. Коли дійшла черга до українського відділу, я розповів про окремі ділянки української культури, що завжди викликали найбільший інтерес серед глядачів. Репортер став мені давати питання. Я відповідав. Особливо зацікавився репортер бандурою. Він просив мене, щоб я заграв кілька акордів. На другий день я вже слухав радіопересилання про виставку. Воно почалося словами спікера про... українську бандуру: „Насамперед ви почуєте звуки українського національного інструменту, що має назву „Бандура" і що знаходиться в українському відділі", — такими словами розпочалася радіоавдиція. Далі йшло моє інтерв'ю. Всі керівники інших відділів з неприхованою злістю дивились на мене. Після такої пропаґанди через радіо в українському відділі було найбільше глядачів. Далі з'явилися в пресі прихильні рецензії, де особливу увагу було приділено українському відділові.

Після закриття виставки керівник попросив усіх керівників національних відділів залишитися в залі. Над нами, українськими представниками, розпочався справжній суд...

Один із національних представників закидав мені, що я даю неправильні пояснення, що вишивка хрестиками — це китайський винахід, а не українська національна особливість. Польський представник найбільше нападав на поширювану на виставці мапу України, його дратувало, що Львів та інші українські території, на які претендувала Польща, були на мапі України. Витягаючи з кишені нашу летючку і подаючи її п. Рафтісу (головному керівникові виставки), мій „прокурор" промовив: „Ось ця мапка! Ось документ української національної роботи!" Я підійшов до п. Рафтіса і звернув його увагу на напис під мапою і просив його голосно прочитати. П. Рафтіс прочитав: „Етнографічна мапа України". Це примусило поляків замовкнути. Я доводив своє право давати пояснення про той народ і про ту країну, представником якої я був на цій виставці. Я гостро нападав на підступство і провокації тих осіб, що вороже ставилися до України. В присутності цих „сусідів" я остерігав керівника виставки: „Сьогодні вони судять мене, — казав я, — а завтра вони свої злісні провокації скерують і проти вас, пане Рафтіс! Ніхто інший, тільки ці „судді" усунули колишнього керівника..." Пан Рафтіс вийшов із залі, і „суд" надо мною закінчився нічим.

На другий день п. маґістер Логин, поінформований про все, зажадав від п. Рафтіса відповідних пояснень. При цьому п. Логин заявив, що він член всесвітнього об'єднання журналістів. Пан Рафтіс, не сподіваючись такої оборони, став пояснювати, що нічого не було, що була звичайна виміна думок, що п. Денисенко дуже перечулений, що подібний інцидент не повториться.

... Аделаїда — велике і гарне місто. Тут більше 300 тисяч населення. Всюди відчувається німецькі впливи. На вулицях вражає порядок і чистота. В Аделаїді є прекрасна картинна галерія і добре впорядкований багатий Національний Музей.

Українська громада організована. Українці мають добру славу серед місцевого населення. На все місто славиться чудовий український хор під орудою пана Кліша. Він часто виступає в радіо і користується великим успіхом. Не менше значення має також Український Театр Малих Форм під керівництвом пана Андруховича та Балетна група пані Андрухович.

Голоси Читачів

В справі Східно-Европейського Фонду

Треба було щойно перспективи довшого часу, треба було „закушувати зуби й ковтати образи", щоб п. Іван Кедрин, завзятий оборонець користування українцями Фондом Вільної Росії чи пізнішим Східньо-Европейським Фондом, прийшов врешті до переконання (стаття „Східньо-европ. Фонд чи російський Фонд". „Свобода" ч. 43, за 14 2 53), що кільканадцять-тисячні дотації цього Фонду на дві-три українські установи, це „відпадки з російського стола, що ним кормить Іст Юропієн Фонд українців", що не в назві суть, а в змісті", що „Іст Юропієн Фонд суто московський і суто московською є діяльність американських діячів, які його фірмують і за нього відповідають", що мета Фонду „мати українців на показ, що вони там також є" і що в конклюзії „не варто українцям вдержувати зв'язки з фондом, який дає так страшено мало реального, а так страшенно багато обтяжує морально".

Становище, яке по роках сумного і болючого досвіду зайняв п. І. Кедрин, займали думаючі ясними категоріями української національно-державної рації провідні наші громадяни й керівники українських національних установ уже з самого початку постання даного Фонду, що став такою примамливою принадою для деяких кіл нашого громадянства.

Хочу не тільки пригадати опублікований у пресі комунікат НТШ у зв'язку з прийняттям ВУАН дотації з Фонду і зобов'язуюче для організованого й дисциплінованого нашого громадянства становище Українського Конґресового Комітету, але й подати досі невідоме широким колам нашої громади становище управи ню-йоркського відділу „Самопомочі", яка вже тоді послужилася такими аргументами, що їх по двох роках вживає п. І. Кедрин.

Хоч як велика була й є потреба фондів „Самопомочі", більшість тодішньої Управи відділу в Ню Йорку спротивилася рішуче іншим її членам, що вийшли з пропозицією таку допомогу з „Фрі Рашія Фонд" прийняти.

Аргументи були такі: 1) Зміна назви не змінить суті Фонду. 2) Матеріяльні користі не стоять у ніякій пропорції до моральних втрат та престіжових і національних шкід для української рації, 3) Фонд має певні скриті політичні цілі, бо дотацій ніхто безкорисно не дає. Ними є: кинути кість незгоди поміж українське громадянство; мати в реєстрі своєї клієнтелі також українців, щоб бути в посіданні доказу, мовляв, коли вони користуються Фондом, то тимсамим поділяють і ідеологічну та політичну його плятформу. 4) Фонд вжив східного засобу, використовуючи тяжке матеріяльне й соціяльне положення українського громадянства, — показав голодному шматок хліба.

Ці аргументи зафіксовані в книгах протоколів, засідань управи „Самопомочі".

Пригадую знані факти та подаю нові до відома нашому громадянству, щоб після останньої на цю тему статті п. Івана Кедрина не виглядало, що щойно Шановний Автор відкрив Америку.

Володимир Барагура

● **„Капру" — як гасло для** толеранції. Його викував спеціяльно для поточного Тижня Братерства Вебстер Дж. Олівер, суддя з Митного Суду ЗДА, — промовляючи на зібранні католиків, протестантів і жидів на передмісті Бронкс, у Ню Йорку.

● **Десять злочинців**, серед них три небезпечні, втікли з в'язниці форт Ворт в Тексасі. За дотеперішніми відомостями, одного з них вже вдалося затримати.

● **У Мехіко-місті** відбулися збори республіканських еспанських еміґраційних діячів, що вирішили розпочати протестаційні заходи проти уряду ген. Франка в Міжнародному Парляментарному Об'єднанні в Берні, у Швайцарії.

Новий сталінський економічний закон соціялізму

(Закінчення зі стор. 2)

ції, які оскільки могли своїми діями і словами протестували і при тому в досить леґально-припустимій формі проти неґації цього ж самого об'єктивного характеру економічних законів, проти дійсно, як зазначає Сталін, злочинного авантюризму в господарській політиці і проти повного свавілля в практиці керівництва господарством. Нині цей нахаба-деспот в своїй згаданій праці пише таке: „Припустимо, що ми стали на хвилину на точку зору неправдивої теорії, що відкидає існування об'єктивних закономірностей в економічному житті за соціялізму (а на такій позиції Москва в своїй господарській політиці весь час і перебувала. М. Б.) і що проголошує можливість утворення економічних законів. Це привело б до того, що ми опинились би в царстві хаосу і випадковостей. Ми опинились би в рабській залежності від цих випадковостей. Це привело б до того, що ми ліквідували б політичну економію, як науку, бо наука не може жити і розвиватися без признання об'єктивних закономірностей, без вивчення цих закономірностей. Коли ж ми ліквідували б науку, ми позбавили б себе можливости передбачати хід подій в економічному житті країни, іначе кажучи, ми позбавили б себе можливости налагодити хоча б саме елементарне економічне керівництво". (див. „Економ. проблема соціалізма в СССР", стор. 85, 1952 г., Москва). От такі тепер думки московського диктатора.

Коли ми пригадаємо з минулого теорію й практику з економічних знань та життя з підсовєтсько-сталінської дійсности, мусимо визнати, що все в совєтів дослівно так і є, як пише Сталін, тільки з зацитованих його слів треба відкинути „б" і ми будемо мати справжню картину сучасного стану совєтської дійсности. Політична економія як наука у совєтів не існує, а натомість під цією назвою є щось подібне до „Азбуки комунізму", чи щось подібного. Наука ж, як зазначає сам Сталін, не може розвиватися без признання об'єктивних закономірностей, які знов були до цього часу відкинуті не ким іншим, а самим комуністичним керівництвом як в теорії, так і в практиці господарського життя СССР.

Нещасні науковці-економісти, які перебувають під совєтами, коли хочуть зберегти своє і своєї родини життя, мусять як можна скоріше перебудувати свою працю, міняти свої думки та свою науково-фахову ідеологію і головне каятися й дякувати Сталінові за те, що він виявив їм справжні економічні закони. Ці нещасні люди мусять на себе приймати провину за минуле, хоча це минуле належить не їм, а комуністичній партії на чолі зі Сталіном. Вже почав себе й других обливати брудом і каятися академік Немчинов, викриваючи свої помилки в своїй власній праці — „Сільськогосподарська Статистика". Але на цьому ми гадаємо зупинитися іншим разом.

Пригадуються нам праці московського таки вченого професора Чаянова з 1927 року — „Основние ідеї і форми сельсько-хозяйственной кооперації". Праця ця написана з дотримуванням засад об'єктивної закономірности в економічному житті, або знов же праця цього ж автора: „Путєшествіє моєго брата Алєксєя в страну соціалізма", в цій праці Чаянов розглядаючи совєтську дійсність дотримуючися економічної закономірности, передбачав, що селянство, не погоджуючися з відкиданням совєтами старих економічних законів, піде війною на місто, в якому вбачає все зло комунізму. А згадаймо професора Слабченка і багато інших науковців — всі вони зникли з життя, а провина їх лише в тому, що вони не погоджувалися з пануючою в той час ідеологією, чку нині засуджує Сталін. Пригадаємо, як будувалося колгоспне життя на селі. Ніхто інший як таж комуністична партія на чолі з диктатором згори визначила три форми колгоспів: 1. товариства спільної обробки землі, 2. сільськогосподарські артілі і 3. сільськогосподарські комуни. Селян примусово заганяли в ці дивовижні об'єднання і після, коли переконалися, що з цього путнього нічого не виходить, а сіл.-госп. комуни дають великий дефіцит, який державі щороку приходиться покривати у вигляді дотацій, то почали селян силою заганяти до сільськогосподарських артілів, зазначивши, що це новий етап в житті колгоспів. Як це назвати, чи це не ламання ґвалтовно старого й насадження мало, а то й зовсім недослідженого нового. Хіба це не формування нових економічних законів. Ну, а далі, так зване, „укрупнення" колгоспів, проєкт побудови аґроміст і переведення селянина зі стану вільного господаря на стан підневольного раба, що працює за завданням комуністичної партії і горбом своїм і всієї родини виробляє „трудодні". Стан українського селянина на сьогодні далеко гірший ніж робітника навіть „совхоза" (совєтське державне господарство), бо той має зарані, хоча й мізерно низьку, але визначену місячну оплату, чого не має селянин колгоспник. А проєкт утворення аґроміст й прирівняння колгоспника до стану звичайного робітника, одібравши від нього і маленький клаптик присадибної землі? Таким чином нашого селянина перероблюється в звичайнісінького раба-робітника 2-го ґатунку, бо оплата селянинові все ж таки не визначається наперед, а, як зазначив Сталін, праця в колгоспах стимулюватиметься „отоварюванням" з боку держави промисловим крамом.

Чи не є це неґація об'єктивного характеру економічних законів, про що згадує Сталін. Весь час свойого злощасного існування совєти тільки те й роблять, що, поламавши всякі економічні закони, переводять свої експерименти над бідними людьми, мов над морськими свинками. А все це має свою остаточну мету — перетворити підсовєтську людину в раба автомата, щоб за його допомогою завоювати весь світ.

В Московії, при таких умовах, в яких тепер перебувають там науковці, не може бути й мови про вільний розвиток людської думки. З преси совєтсько-московської Академії наук довідуємося, що зараз в зв'язку з останньою працею Сталіна у Совєтах переводиться ревізія, або як тепер зазначають, — „чистка" різних галузів економічних знань. Ця „чистка" торкнулася і статистики з її законом великих чисел, про що напишемо в іншій статті.

ЖІНОЦТВО ДОП'ЯЛО СВОГО

В „Свободі" було якось зачеплено питання про консолідацію а чи навіть і об'єднання жіночих організацій в Америці.

Як приклад називалося там саме наше ню-йоркське жіноцтво, що спромоглося на спільні виступи як на свому громадському форумі, так і на міжнародному. Комітет Зорганізованого Жіноцтва (голова Л. Івченко), що влаштував свято О. Басараб минулого року, Виставовий Комітет (голова М. Демидчук), що провів український відділ на Міжнародній Виставці, Комітет для влаштування свята О. Кобилянської (голова І. Бенцаль), що попрацював і зробив дуже вдалий літературний вечір, і тепер знову Комітет Зорганізованого Жіноцтва, що працює над улаштуванням Свята Української Жінки-Героїні, — все це праця тих самих товариств (з невеликими вийнятками) і майже тих самих осіб.

Таким чином виглядає, що найкращим шляхом для консолідації є таки спільна праця, яка згладжує гострі кути розбіжностей, або принаймні висвітлює, які з цих кутів мають засадниче значення, а які — тільки поверхове, якому не варт взагалі приділяти уваги.

Перший спільний виступ жіноцтва, як і перший спільний виступ молоді на цьогорічному святкуванні Крут, показує, що напочатку кожна організація боїться, що її „обідять", воює за своє місце на сцені, в програмі. Так вийшло, що і минулорічне Свято О. Басараб, і цьогорічне Свято Крут мали по кілька рефератів, що трохи обтяжувало програму.

Але вже цього року жіноцтво практично побачило невигоду такого підходу, поставило собі за першу ціль — гідну пошану нашим Героїням, а на другому вже місці — інтереси свого загумінка. Так прийшло до створення цілком нової програми Свята Жінки-Героїні. Замість кількох рефератів та роз'єднаних виступів солістів і хорів, цього року, на пропозицію Г. Лащенко, вирішено дати програму в вигляді інсценізації-панорами, де в чотирьох коротеньких сценах буде показано певні мотиви із української історії, в яких українська жінка брала участь не тільки, як рядовий громадянин, а й виказувала геройство і відвагу все для досягнення тої самої мети — вільної і незалежної ні від кого України.

Окремі організації, що входять в Комітет, взяли на себе відповідальність за окремі точки цієї інсценізації. Так, за сценку „Княгиня Ольга" — відповідають жіночий Відділ (252) УНС, і Відділи Самостійного Золотого Хреста, що входять в Об'єднання Українських Жіночих Організацій. За сценку „Облога Буші" — відповідає Український Золотий Хрест. За сценку „Софія Галечко" — відповідає Пласт, за сценку „УПА наших днів" — відповідає жіноча секція ООЧСУ. Але це не значить, що всі інші товариства не беруть участи в спільній праці. Так, в тій же програмовій комісії, що розробляє цей плян, бере участь і п. Бенцаль від Союзу Українок, і таким чином і ця організація відповідає за успіх постановки в цілому.

Звичайно, виконати таку програму — завдання дуже тяжке. Але власне це і цікаво: попрацювати і дати нашому громадянству тему і матеріял для застанови і роздумування. Показати наше минуле і сучасне так, щоб вони запалили гарячих і розворушили байдужих. Нагадати ще раз, що всі ми маємо одне спільне минуле і будемо мати одне спільне майбутнє і що власне це майбутнє і повинно бути ціллю і світлом, що освітлює всю нашу роботу.

Л.І.

Повідомлення УКК

Український Конґресовий Комітет Америки із задоволенням сповіщає, що в останніх тижнях спостерігається великий приплив кореспонденції до Українського Народного Фонду. Масово зголошуються платники й жертводавці, а також повертаються виповнені листи „коляди". Багато подяк і долярівок за „Український Декляматор".

В цих днях Народний Фонд переступив свою головну межу — 100,000.00 долярів.

У зв'язку з наближенням кінця фінансового року, Український Конґресовий Комітет уважає необхідним зазначити, що **в місяці лютому Фонд очікує передусім вплат від тих громадян, що ще не надіслали свого Національного Датку за 1952 рік.**

До них Фонд звертається з проханням поспішитися з надісилкою свого Датку, щоб вони могли увійти до Збірного Звідомлення за три роки існування Фонду (1950, 1951 і 1952 р. р.).

Дирекції окремих українських шкіл в З'єдинених Державах Америки звернулися до Українського Конґресового Комітету з проханням — вислати безкоштовно для бібліотек та учнів цих шкіл певну кількість „Українського Декляматора".

Ці прохання задоволено.

В разі, коли б інші українські школи потребували „Декляматора", то Дирекції зволять повідомити про це Український Конґресовий Комітет не пізніше кінця лютого м-ця ц. р., вказавши бажану кількість.

Український Конґресовий Комітет Америки

Помер Микола Максимович

Маямі, на Флориді. — Тут помер від удару серця в середу 18. лютого при роботі як вікночист-підприємець, широко знаний зі своєї гостинности для українців, що приїздили на відпочинок на Флориду, Микола Максимович. Він походив з Хлопчиць, повіту Рудки, Західна Україна, брав участь у визвольних змаганнях як вояк УГА., до Америки приїхав після першої світової війни в 1921 р. Був членом 204 відділу УНС в Ню Йорку, а перенісшися на Флориду з уваги на здоров'я став піонiром при організуванні української громади в Маямі Біч. При допомозі своїх дітей, Тараса й Олі, яким дав університетську освіту, влаштовував українські імпрези, про які часто згадувала місцева преса. Часто приїздив до північних стейтів, не щадячи гроша на різні народні цілі. Крім дітей залишилася вдова Анна, яка постійно співпрацювала з ним. Прожив 60 років.

З Листів до Редакції

Вельмишановний Пане Редакторе!

Прошу помістити наступне:

Не погоджується з правдою твердження пана адвоката Квітковського, що все українське життя на Буковині між обидвома світовими війнами було тісно зв'язане з його особою — як це виходить з його відчиту в Шікаґо („Свобода" з 6 лютого 1953 р. в репортажі „Шікаґовська хроніка"). Правдою є, що все українське політичне життя на Буковині в рр. 1925-40 було тісно зв'язане з особою голови Української Національної Партії сенатора проф. Д-ра Володимира Залозецького.

Дякуючи Вам Пане Редакторе за поміщення повищої заяви, остаю з особливою до Вас пошаною

Сильвестер Шігуляк

Від Редакції:

Дотичне місце в дописі, з яким автор листа не погоджується, звучить: „Учительська Громада, що дбає про того роду виступи, зробила нам милу несподіванку тому, що з д-ром Квітковським тісно зв'язане все життя Буковини". Це пише автор допису п. Степан Куропась і ніде не сказано, що таке твердження видвигнув „пан адвокат Квітковський" в своєму відчиті, як це приписує йому Шановний Автор листа.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Акрон, Огайо

40-літній ювілей Б-ва Сошествія св. Духа — відділу ч. 295 УНСоюзу відсвятковано в Акроні 20 жовтня ц. р. Свято започатковано панахидою у місцевій укр. католицькій церкві ,а відтак члени і гості зійшлись у церковній залі на спільну вечерю. По вечері голова відділу п. Олекса Зепко офіціяльно відкрив ювілейне свято. В довшій промові пригадав він зібраним принципи організації, на яких основах її засновано, ідеї і ціль, успіхи в [illegible]яльности, потребу дал[illegible] [illegible]праці і якнайбільшої [illegible]ности. З черги секр. [illegible] Пулк подав корот[illegible] історію Б-ва. Ідейна 14-к[illegible] Романом Гайовим у про[illegible] 13 березня 1912 р. згурт[illegible]лась в Акроні в одну свідому українську родину, яка крім допомогових акцій активізувала релігійне і національне життя у громаді. Співорганізувала вона укр. католицьку парафію. Спільним зусиллям акронських українців довершено в 1915 р. будови церкви, яку названо назвою Брацтва — Церква Сош. св. Духа. Число членів стало мінялось. Загально вписаних було 496, з цього 384 старших і 112 молодших. 24 членів старших і 4 молодших до цього часу померло, кількох членів вернуло давніше до рідного краю, деякі перенеслись в інші місцевості. Остаточно стан членів слідуючий: 153 старших і 30 молодших, разом 183. В лютому 1935 р. для молоді тут родженої засновано молодечий відділ ч. 180 УНСоюзу ім. І. Франка, який дуже гарно розвивається і втішається поважними успіхами в праці. З його рядів містоголовою централі УНСоюзу є Геновефа Жеребняк, донька одного з перших союзових піонірів і ревних громадянсько - суспільних діячів у Акроні Олекси Зепко. Згаданий п. Зепко у проводі відділу 35 літ все старався за якнайкращий розвій відділу. Майже на кожній конвенції Централі УНС був делеґатом і як вибраний член брав участь в нарадах ріжних комісій. Будучи у Проводі місцевого відділу ЗУАДК-у, заснованого 24. серпня 1945 р. за його ініціятивою тільки до 1948 р. зібрано $1,347.40 на допомогові акції. З цього вислано до Централі ЗУАДК-у $961.85 на скитальців, $100 на сироти, $75 на виступ Годяка в Шикаґо, $30 для місцевих укр. ветеранів, $17.57 на висилку одягу до жіночої секції в Ню Йорку, до Централі УККА $81.50, до Укр. Католицького Допомогового Комітету для Скитальців у Стемфорді $50 і. т. д. Сміло можна назвати п. Зепко Олексу „батьком скитальців", бо кожному новоприбулому в Акрон спішив з потрібною допомогою і порадою. Зворушений похвальним признанням в ідейній праці п. Зепко подякував секретарові за промову і сказав, що він ці скромні діла виконував і буде виконувати з почуття обов'язку. При цім зазначив, що на повне признання заслуговує у тій самій мірі секр. Василь Пулк, касієр М. Петруха, Філяс, Сташків і інші. Фінансовий звіт за час від 13. березня 1912 до 26. жовтня 1952 подав касієр Михайло Петруха. З відділової каси на ріжні громадянсько-суспільні цілі виплачено загально $15,550.00: на допомогу хворим членам $11,786.50; родинам по померлих членах по $50 і на квіти — разом $1,200.00; членам в час довшої недуги й безробіття $107.50; для церкви в Акроні і других громадах $550.00; на українські сиротинці $280; на ріжні інші народні цілі $1,214.00; на сиротинці в краю, читальні Просвіти, Народні Доми, Рідну Школу, Банк Гіпотечний у Львові, Інвалідів, вдів, голодуючих, протести, Карпатську Україну, скитальцям в Европі $692.00. Разом $15,550.00. Члени відділу є забезпечені на загальну суму $140,912.00.

По звіті касієра місцевий парох укр. кат. церкви о. Т. Дурбак передав щирий привіт від парафії. Головний радний Централі УНСоюзу п. Дмитро Шмаґала з Клівленду розказав зібраним важкі організаційні початки союзових піонерів, подаючи деякі факти з оповідань одного з перших союзових піонерів п. Дмитра Капітули.

Містоголова Централі УНС п. Геновефа Жеребняк в українській і англійській мовах з'ясувала обширніше великі історичні цілі і завдання УНСоюзу.

Від молодечого відділу УНСоюзу ч. 180 привіт зложив Антін Волох, а дальше слідували привіти від Церковного Комітету, Союзу Українок ч. 7, Провидіння-відділу ч. 68, Українського Робітничого Союзу-відділу ч. 238; О. У. А. „Самопоміч".

Ювілейне свято скріпило чисельно зібраних духово і додало охоти до ще більшої активности в суспільно-громадянській праці.

Листопадове свято відсвятковано 9. листопада м. р. Великим вкладом труду і часу дружини місцевого пароха п-ні Дурбак наші найменші в програмі академії взяли якнайбільшу участь. Хорові виступи і деклямації дітей були милою несподіванкою старших. Довший реферат виголосила цікаво п. Дурбак і учасник великого Листопадового зриву — др. Франц Світель.

Велике Міжнаціональне Свято. 16 листопада м. р. укр. акронська громада стараннями одиниць вславилась найбільшим успіхом у великім міжнаціональнім святі, у якім брало участь кільканадцять національностей. У великій театральній залі ф-и Гудєр посадник міста Акрону Слюсер відкрив це свято. На почесному місці сиділи представники міжнаціональних і американських наукових установ. Кожна нація мала свою призначену „територію". „Україна" чарувала своєю красою. Мистецька вистава була направду найкращою, бо навіть свої дивувались в кого знайшлось тільки прекрасних мистецьких експонатів, укр. поштових марок, грошей, освідомлюючої літератури і преси в англійській мові. Виступ знаних дитячих українських танцюристів братів Бобечко з Клівленд був для присутніх найбільшою втіхою і подивом на цім святі. Красу укр. танку показала також панна Марія Домбчевська. Виступ церковного хору під дириґентурою п. Радовського з Клівленду зачислено до найкращих. По закінченні свята останні зі залі перемучені з виставовими скарбами виходили комітетові українці, але з радістю в серці, що „Україна" була перша між іншими націями на цім святі.

24. грудня м. р. активний „Союз Українок", Відділ ч. 7 відбув свої загальні річні збори.

Миколаївський вечір підготовила п-ні Дурбак і його влаштовано 28. грудня м. р. Милою несподіванкою для зібраних була інсценізація і деклямації дітей. Дітвору врадувала поява св. о. Миколая з подарунками в товаристві анґелів і чортика. Ролю св. Миколая грав голова церковного Комітету п. Стефан Жуківський.

На авдієнції у губернатора стейту Огайо у справі проклямації Укр. Дня в дні 30 грудня м. р. укр. акронську громаду репрезентував п. Юрій Світель.

В час різдвяних свят в п. Марії Поливка, вдови по бл. п. Володимирі, перебував її син — Омелян Поливка — полковник американської армії. Він брав живу участь в святочних відправах укр. католицької церкви і радів зустріччю давних друзів і знайомих.

Дня 25. січня б. р. при масовій участі українського громадянства відсвятковано „Український День". На гарно удекорованій сцені над гербом і прапором видніла історична дата „1918 — 22. січня — 1953". Побіч сцени сиділи наші найменші в рідних строях, біля них стояв гордо представник нашого минулого, учасник визвольних змагань — УСУС-ус — др. Франц Світель. У своїй живій доповіді представив героїчну історію українського народу. Думками переніс зібраних на рідну землю, зрошену кров'ю найкращих синів, доньок України, яка давала і дає почин до великих героїчних чинів в боротьбі з окупантами. Соборницька ідея єднала братів всіх земель України. Для прикладу переказав кілька моментів братерства зброї Українського Січового Стрілецтва з повстанцями в час їхнього побуту на Великій Україні. Пояснив зібраним історичне значення проголошення акту незалежности України Українською Центральною Радою в Києві дня 22. січня 1918 р. Закінчив доповідь з сильною вірою, що по важкій Голгофті встане Україна вільна, соборна і раз на все.

Перед доповіддю д-ра Світеля п. Григорій Жеребняк перечитав проклямацію губернатора стейту Огайо „Українського Дня", а відтак в англійській мові виголосив патріотичний реферат на тему визвольних змагань укр. народу. Завдання американських українців в освідомлюючих акціях серед американців і всеціла піддержка Укр. Конґресового Комітету Америки були кінцевим акордом його доповіді. Тимчасом діти під проводом п-ні Дурбак відспівали кілька стрілецьких пісень, а поодинокі хлопці і дівчата віддеклямували вірші. П. Юрій Світель відграв на бандурі в'язанку стрілецьких пісень. По зворушливій деклямації Т. Костя свято закінчено національним гимном.

Переходово працю відділу від трох літ веде відділ „Самопоміч". В збірковій акції на УНФонд в 1950 р. зібрано $ 230.50, поза збіркою до Цен. вислано $130.00. Разом на УНФонд з Акрону вплинуло $360.50. В 1951 р. зі збірки $398.00 поза збіркою $41.00. Разом $439.00.

На 1952 р. зі збірки $498.00, коляди $49.50 — разом $547.50, поза збіркою $20.00, разом з Акрону вплинуло $567.50. Разом акція на УНФонд за 1950, 1951 і 1952 принесла суму $1,367.00.

Українська акронська громада числом невелика. Її діла знайдемо між рядками і в скромних цифрах.

В. Лесняк

Водервліт, Н. Й.

В дописі з хрестин на УКК в виказі жертв має бути:

И. Чайковський 5 дол., І. Солтик 5 дол., по 2 дол. С. Ковальчик, І. Спяк, А. Феник, С. Левита й І. Урбан та 1 дол. Єва Урбан.

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ ТУПИЦЯ, довголітний член Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243 УНСоюзу з Вест Пулман, помер 3. лютого 1953 р. у 64 році життя. Покійний походив зі села Дмитрова, повіт Радехів, Україна. До УНСоюзу вступив 1915 р. Полишив у смутку, жену, 2 сини: Семена і Миколу, 3 дочки: Марію, Катерину і Анну, 6 внуків і 2 швагри. Похорон відбувся 7. лютого з похоронного заведення до катол. церкви св. Арх. Михаїла, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre Cemetery. — В. И. П.

Л. Білик, секр.

КОХНЮК КОНСТАНТИН, член УНСоюзу, від. 483, Бр. св. Петра і Павла в Utica, N. Y., помер 5. лютого 1953 р., в 67 році життя. До У. Н. Союзу вступив 1928. Полишив в смутку жену Розалію і дві дочки, Ольгу і Євгенію і одного сина, Михайла і 4 внуки. Похорон відбувся 9. лютого з Укр. Правосл. Церкви св. Петра і Павла, а відтак на цвинтар при участі родини і знайомих. — В. И. П.!

Романів, рек. секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє, що окремі збори відбудуться в суботу, 21. лютого, в год. 7. ввечорі, в укр. правосл. салі, 675 Савт 19. вул. Обовязком всіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження, а саме вибір секретаря, та інші справи. Хто не явиться на збори, буде караний. — Г. Дорошенко.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Тов. ім. І. Франка, від. 372 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 21. лютого, о год. 8. ввечорі, в домі V.F.W. Вашинґтон вул. Проситься всіх членів прийти на збори. — А. Кручак, секр.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

ТАРЗАН, ч. 3014. Історія випадку.

Історія, яку оповідали тубільці, розповідала про грабунок і смерть. „Араби прибули на великих човнах. Вони вбили багато наших старих людей і кинули трупи в річку".

„Нашу слонову кість вкрали і наших юнаків та юначок відвели в кайданах як своїх невільників".

„Ви кажете, що ці люди були араби?", питався Тарзан. „Всі, крім одного, бвана. Він був великий білий диявол-людожер із жовтим волоссям".

(ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ) (ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ) (ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ) (ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ)

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, Інк.

VI. РІЧНИЙ З'ЇЗД

—: відбудеться :—

21. і 22. (субота й неділя) лютого 1953 р.

В ЗАЛЯХ БЕТГОВЕН ГОЛЛ

У НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

при 210 Іст 5. вул. (між 2. і 3. Евенями)

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ

СУБОТА, 21. ЛЮТОГО

1. Реєстрація Делеґатів і Гостей (9. год. рано)
2. Відкриття З'їзду (10. год.)
3. Вибір Президії
4. Вибір Комісій
5. Схвалення порядку нарад
6. Звіти з діяльности Головної Управи ООЧСУ
7. Звіт Контрольної Комісії
8. Дискусія над звітами
9. Уділення абсолюторії уступаючій Головній Управі.

НЕДІЛЯ, 22. ЛЮТОГО

1. Богослуження в українських церквах (9. год. рано)
2. Привіти (письмові й усні) (10. год. рано)
3. Доповіді:
   а) Проф. Кость Кононенко: **„Україна в політичному сьогодні"**
   б) Д-р Петро Мірчук: **„Наші завдання"**
4. Дискусія над доповідями
5. Звіти Комісій
6. Вибір Нової Головної Управи, Контрольної Комісії й Організаційного Суду
7. Ухвалення резолюцій
8. Затвердження бюджету на 1953-54 р. і уставлення висоти вкладки.
9. Внески й запити
10. Закриття З'їзду.

В неділю, 22. лютого, о год. 7. вечором відбудеться в залі Вашинґтон — Ірвінґ Гай Скул **К О Н Ц Е Р Т**, у якому візьмуть участь: **Чоловічий хор „Думка", ансамбль бандуристів С. Ганушевського, Рома Прийма** — танок, **Донна Ґресько** — скрипачка, **проф. В. Кіпа** — піяніст і **Л. Рейнарович** — баритон.

Реєстрація Делеґатів — $2.00, Гостей — $1.00.

Ігнат Білинський, теперішній голова ООЧСУ промовляє на попередньому З'їзді.

Інж. Євген Ляхович, основник і перший голова ООЧСУ, промовляє на З'їзді в 1951 р.

ЗА ЗДОРОВІ ОСНОВИ

Шість літ муравлиної праці має вже за собою організація, яка поставила своїм завданням звернути увагу світу на причини й цілі важкої боротьби українського народу, яку веде він після свого „визволителя" з таким самим завзяттям проти „визволителя" — проти червоної Москви, як перед тим він проти брунатної Німеччини, та здобути визнання Заходу необхідности практичного примінення до України принципу права користування чотирьома свободами, названими в Декляраці Атляхтійської Карти. Здавалось, що працю для осягнення тих завдань треба буде новооснованій організації, ООЧСУ, проводити виключно серед чужинецького світу. Та дійсність виявила вже у перших днях, що для здорового й правильного ставлення тієї справи конечно насамперед провести відповідну політичну роботу серед самого таки українського загалу.

Українська проблема в сьогоднішній дійсності може звернути на себе увагу світу тільки як жива проблема багатоміліонового народу, як ятріюча рана і як голосний протест проти існуючого ладу. Потреби існування української проблеми апріорно, тобто вже незалежно від ствердження, чи вона в дійсності існує, чи ні, не відчуває ще сьогодні ніхто; в такому положенні в сфері політичних концепцій, як от Чехословаччина, Україна не була й не є. Іншими словами — сумлінням світу може потрясти тільки ґероїзм і траґізм палаючої боротьби українського народу за свої права, бо світ усе ще більше схильний до промовчування чи й фальшивого толкування української проблеми, як австрійської, німецької, чи якоїсь там іншої „інтриги", ніж до мужнього пізнавання суті тієї проблеми та прихильного ставлення до її розв'язки. В такій ситуації факт існування геройської боротьби українського народу на Рідних Землях під прапорами безсмертної УПА та під політичним керівництвом проводу Воюючої України Української Головної Визвольної Ради як проти німецького, так опісля аж по сьогоднішній день проти московського окупанта, повинен бути для кожного українця найціннішим і найуспішнішим арґументом у його праці для української справи на міжнародньому полі. Це, здавалося б, таке ясне й самозрозуміле для кожного українця, що про це можна б і не говорити.

На диво і на жаль було інакше. Точніше кажучи, давня українська еміґрація так і зрозуміла все це і тому вже в час другої світової війни вона жадібно підхоплювала кожну вістку про активну боротьбу українського народу проти німецького окупанта й звертала на неї увагу чужинців як на доказ, що український нарід не ставав і не стає на нічию службу, але він і веде боротьбу за свої власні права, за своє національне визволення. А по закінченні другої світової війни з такою ж жадібністю давні еміґранти підхоплювали кожну вістку про збройну боротьбу українського народу проти большевицької Москви, щоб звернути увагу світу на те, хто такий в дійсності большевизм, та на те, що Україна по прогнанні німців, знайшлась не на волі, а в новому ярмі — большевицько-московських імперіялістів. Давня еміґрація щиро і беззастережно співчувала сучасній боротьбі, як логічному продовженню споконвічної боротьби українського народу за свої права, бажала допомогти цій боротьбі, а тому й хотіла пізнати та довідатись якнайбільше про дійсний стан, про форму, характер та зміст цієї боротьби.

Замішання в цей природній процес внесли деякі частини нової еміґрації, на яких похмура дійсність німецької окупації витиснула своє страхітливе пятно, навчивши їх ставити особисте чи групове понад національним. І з безмежним здивуванням приходилось бачити, що сучасну геройську і трагічну боротьбу українського народу заперечують, знецінюють, або хоч применшують не тільки наші національні вороги, але — й свої таки „патріоти партії". Хто з нас не тямить багато разів перевиданої брошури „Ліс у правдивому світлі", чи похапцем передрукованої статті „Анонімі держави не творять", та безлічі їм подібних отих жалюгідних виявів самопонижування, підфривання ґрунту під самим собою, самозневаги...

От тому то Організації Оборони Чотирьох Свобід України прийшлось насамперед зводити бій з розкладовими течіями внутрі української еміґраційної спільноти, переводячи серед українського громадянства в ЗДА розяснювальну акцію для того, щоб показати йому дійсний характер сучасної боротьби українського народу на Рідних Землях та значення цієї боротьби для української справи на міжнародному полі. ООЧСУ вважала конечним робити це зовсім не ізза цього, що ту боротьбу заініціювала й очолює мила їй політична організація, але єдино тому, що це ж боротьба нашого народу яка попри все інше переконливо доказує всім, що українська проблема не видумана чи теоретична концепція якогось еміґраційного гурта, а жива проблема живого народу, що існувала й існуватиме аж до справедливої розвязки, незалежно від того, чи світ цього хоче, чи ні. Бо ООЧСУ ясно здавала собі справу з того що коли б українську проблему здеґрадовано до справи вузького еміґраційного гурта, то як претенсійно той гурт не звав би себе, світ перейшов би над нею без найменшого сентименту до денного порядку. Одночасно ж і сам такий гурт, не чуючи за собою тої сили, що її дає свідомість наявної політичної зрілости та моральної міці всього народу, скоро зійшов би на манівці, ставши восковою масою для чужих експериментів.

І якщо в тому, що Український Конґресовий Комітет, як репрезентант всього українського громадянства в ЗДА поклав в основу своєї політичної діяльности в користь України, саме той величезний морально-політичний капітал, що його дає сучасна боротьба українського народу під прапорами УПА та під керівництвом УГВР, здобуваючи завдяки цьому поважні осяги для

Скрипачка-віртуозка Донна Гресько виступить на концерті з нагоди VI. З'їзду ООЧСУ

До Українського Громадянства в ЗДА!

Муравлиною працею протягом довгих років, жертвеністю та відданістю громадській справі, зуміла українська іміґрація в ЗДА створити багато важливих та високовартісних товариств, організацій та установ. Зокрема наші церковні та братсько-допомогові товариства мають за собою неоціненої вартости заслуги в справі духово-морального й фізичного збереження цієї частки нашої національної спільноти, яка в наслідок невідрадних соціяльно-політичних умовин на Рідній Землі мусіла еміґрувати за океан і шукати на вільній землі Вашинґтона кращого та вільного життя. Ті установи стали фундаментом, на якому здвигнулась велика будівля усіх

нашої справи; — якщо в цьому є хоч капля заслуги ООЧСУ, то її існування й згадана праця серед українського загалу в ЗДА зовсім виправдані й належно винагороджені.

Та це не значить, що завдання ООЧСУ хоча б на цьому відтинку вже вповні осягнені. Не вичерпується теж праця ООЧСУ на зовнішньому відтинку фактом, що Захід зрозумів вже належно большевицьку небезпеку й готується врешті до остаточної розправи з ним. Бо над Україною, яка кривавиться ще в боротьбі з большевицько-московським окупантом, нависло марево біло-московського насильства. І як в першому випадку, так і в цьому, в боротьбі з біло-московською, хай покищо лиш потенціяльною небезпекою ООЧСУ мусить вести відповідну роботу так на зовнішньому як і на внутрішньому відтинку. На зовнішньому — звертати увагу світу на майбутню небезпеку для нього, для Заходу, зі сторони біло-московського імперіялізму, який по суті нічим не відрізняється ні не відрізнятиметься від червоно-московського, вказуючи при тому, що український нарід веде сьогодні важку, але безкомпромісову боротьбу, не проти самого большевицького режиму, а проти московського імперіялізму, й тому саму зміну режиму ніяк не вважатиме закінченням своєї боротьби; а серед українського загалу — пригадувати раз-по-раз, що і в цьому питанні вихідним заложенням і вирішним моментом мусить бути інтерес і постава українського народу на Рідних Землях, а не інтерес того чи іншого еміґраційного гурта.

Починаючи сьомий рік своєї праці ООЧСУ вірить, що на новому етапі, як і в попередньому, вона знайде повне зрозуміння і піддержку всіх українських щирих патріотів.

наших збірних здобутків.

По першій світовій війні появляються на американському ґрунті також організації політичного характеру. Це явище закономірне й зрозуміле. Бо саме під час і після першої світової війни український нарід дозрів уповні до рівня сучасної політичної спільноти і піднявся до боротьби за своє національне й соціяльне визволення. Завданням наших національно-політичних організацій за кордоном після програної визвольної війни було: дальше держати прапор Самостійної, Соборної Української Держави по всіх країнах та континентах.

Ту свою ролю борця за ідеали та права українського народу українська політична еміґрація між двома світовими війнами виконувала в міру своїх сил та спроможностей сумлінно та чесно.

Друга світова війна принесла зі собою нові величезні зрушення та зміни на Українській Землі. Не зважаючи на крайнє несприятливі умовини, український нарід не хотів бути тільки пасивним предметом у розгривці двох імперіялізмів — німецького й московського. Надзвичайною напругою волі він створив нові революційно-визвольні формації: славну УПА і керівний політичний центр визвольної боротьби — Українську Головну Визвольну Раду, які разом з ОУН по сьогоднішній день ведуть безперервну боротьбу за честь і волю України.

Грізні й славні події найновішої визвольної боротьби України не могли остатись без відгомону й на терені ЗДА, зокрема від часу, коли сюди почали прибувати живі свідки тих подій — нові іміґранти.

Американсько - українська патріотична громада спонтанно відчула потребу допомоги визвольним змаганням України. Організаційним виявом тих тенденцій було **створення Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ)**, яка поставила своїм завданням між іншим (згідно з зачартерованим статутом), такі речі:

1. Обороняти Чотири Свободи та принципи викладені в Атлянтійській Карті з приміненням їх до України.

2. Інформувати не-українців про українські справи при помочі літератури та других засобів.

3. Ознайомлювати американських українців з теперішнім станом в Україні та її боротьбою за самостійність.

4. Нести моральну й матеріяльну допомогу визвольній боротьбі українців на їхніх рідних землях за осягнення Самостійної, Соборної України, обороняти її свободу та допомагати її загальному розвиткові.

Вже шостий рік невпинно працює ООЧСУ над здійсненням поставлених завдань. В своїй праці наша організація втішалася завжди симпатіями та піддержкою широких кругів громадянства. Це тому, що громадянство бачить у ній ту організацію, яка найкраще відповідає сучасним умовинам, дає найбільш ясну та сприємливу відповідь на всі складні проблеми нашого національного життя, зокрема в ділянках: ідейно-світоглядовій, політичній та суспільно-громадській.

ООЧСУ стверджує історичну ролю українського організованого націоналістичного руху й вірить, що він виконає свою історичну місію бути будівничим нової української держави.

ООЧСУ попирає єдиноправильну концепцію об'єднання української еміґрації на базі ідей Воюючої України.

ООЧСУ намагається виявити та доказати спільність інтересів між українським визвольним рухом і бльоком західних демократичних держав та приєднати американську публичну опінію й політичні чинники для ідеї самостійности України.

ООЧСУ стоїть за внутрішньо-український мир та співпрацю між усіми прошарками українців у ЗДА без уваги на територіяльне походження, колишню їх державну приналежність, та всі різниці поглядів релігійного чи програмово-політичного характеру.

Щоб ООЧСУ могла з успіхом виконувати свої високі завдання, вона мусить бути сильною організацією. Зробити її сильною можемо ми всі, вступаючи в її члени. Тільки організаційне об'єднання усіх прихильників та симпатиків ідей ООЧСУ дасть їй відповідну базу для розвинення інтензивної та продуктивної акції в пляні українських визвольних змагань.

Не час сьогодні стояти збоку.

Сповняючи сьогодні малі організаційні обов'язки в ООЧСУ, ми готуємося до великих завтрішніх завдань.

Громадяни!

Піддержуйте всі акції ООЧСУ!

Передплачуйте, поширюйте та читайте „Вісник", орган ООЧСУ, та всі українські й англомовні видання ООЧСУ!

Вступайте в члени ООЧСУ!

ҐЕНЕЗА ПОВСТАННЯ ООЧСУ

Організація Оборони Чотирьох Свобід України зачала існувати формально 27. жовтня 1946 р. Тоді то, на нараді представників різних українських установ у Ню Йорку, гурт ідейних американських українців, під проводом інж. Евгена Ляховича, дав почин для активізації організованої дії американських українців в аспекті наближення до ідеологічних та програмових засад визвольного руху в Україні, пропаґування правд визвольної боротьби українського народу та несення їй усесторонньої допомоги.

ООЧСУ повстала в час, коли, не заломлюючись фактами поновної окупації большевиками всіх земель України, український народ відгукнувся на боєвий поклик революційної ОУН і під прапорами УПА та під політичним керівництвом Української Головної Визвольної Ради став до безкомпромісової боротьби з ворогом.

Ця боротьба потребувала запілля, моральної піддержки й матеріяльної допомоги теж зі сторони всіх українців, що опинилися поза кордонами України.

В протилежності до тих українських організацій та установ, які не тільки злегковажили собі свій обовязок супроти української нації, але й поставились явно вороже до визвольної боротьби в Україні й зробили безсовісне компромітування та дискредитування тієї боротьби змістом своєї „праці", ООЧСУ від перших днів свого існування чітко визначує ідейні та політичні позиції і напрямні своєї діяльности та, орієнтуючись на воюючу Україну, розвиває політичну акцію у користь визвольної боротьби українського народу серед американсько - українського суспільства в ЗДА й серед чужинців.

Впродовж 6-ти років існування ООЧСУ зросла від малого гурту людей — в одному Відділі в місті Нюарку, Н. Дж., в 1946 році — до великої краєвої організації з 26 Відділами в таких місцевостях: 1. Нюарк, 2. Ню Йорк, 3. Клівленд, 4. Бостон, 5. Гартфорд, 6. Филаделфія, 7. Пасейк, 8. Шікаґо, 9. Картерет, 10. Дітройт, 11. Йонкерс, 12. Джерзі Сити, 13. Бінґгемтон, 14. Балтімор, 15. Амстердам, 16. Бейон, 17. Елізабет, 18. Трентон, 19. Мінneaполіс, 20. Аллентавн, 21. Питсбурґ, 22. Бофало, 23. Перт Амбой, 24. Шікаґо-південь, 25. Рочестер, 26. Сиракюз, з 8-ма делеґатурами та 6-ти мужами довіря. Головна Управа ООЧСУ має свій постійний осідок у метрополії Ню Йорку, де заразом містяться бюра Централі й П. Відділу ООЧСУ та велика домівка.

Кожного року ООЧСУ відбуває річні зїзди делеґатів Відділів, на яких обмірковується досягнення та недоліки діяльности Організації і намічується пляни на будуче.

Перший Зїзд ООЧСУ відбувся у Ню Йорку 31. серпня 1947 р. Там же відбулись і чергові зїзди: 4-5. вересня 1948 р., 26—27. листопада 1949 р., 4.—5. листопада 1950 р. і 22.—23. грудня 1951 р.

Головна Управа ООЧСУ видає ідеологічний журнал „Вісник" та різні інформаційні видання в українській і англійській мовах, при помочі яких ширить правду про сучасну визвольну боротьбу українського народу на українських землях, про політичні формації, які організують і кермують тією боротьбою та познайомлює українське громадянство й чужинців про ідейно-політичний зміст тієї боротьби.

Маючи перед собою ці важливі завдання загально-національного характеру, ООЧСУ переходить до денного порядку над усякими злободенними спорами й сварами партикулярно-групового характеру.

Балерина Рома Прийма виступить на концерті з нагоди VI. З'їзду ООЧСУ

Ідеологічна плятформа ООЧСУ

Назва й ідеологія Організації Оборони Чотирьох Свобід України — базовані на основних тезах Деклярації Президента ЗДА Ф. Д. Розевелта, які лягли в основу Атлянтійської Карти як Чотири Свободи, що відзеркалюють головні принципи американської демократії.

(Закінчення на стор 6)

Із совєтського подуту

„ВЕЛИКЕ ПЕРЕСЕЛЕННЯ"

Недавно до Рожищ — районного центра Волинської області — прибув, призначений виконуючим обов'язки голови виконкому районної Ради, Іван Юхимович Момот. Прибув не сам, а з дружиною, з усім майном, і навіть з коровою. Селище Івану Юхимовичу дуже сподобалось. А от квартира з двох кімнат і кухні не задовольнила його.

— Тіснувато буде, а корову й зовсім ніде поставити, —міркував собі Іван Юхимович.

А тут же дружина наполягала:

— Що хоч роби, — казала вона чоловіку, — а три кімнати і сарай для корови щоб мені були.

Тому-то з перших же днів Іван Юхимович почав приглядатись до навколишніх будинків.

І от, нарешті, Іван Юхимович натрапив на будинок, який йому дуже припав до серця.

— А хто в ньому живе? — спитав він.

— Тут мешкають учителі, сторож райвиконкому, містяться також районний відділ соціяльного забезпечення і статистичне управління.

З того часу Момот утратив спокій. Більше двох місяців він виношував план, як краще „освоїти" той будинок. Нарешті, одного грудневого дня він дав розпорядження:

— Покликати до мене мешканців будинку і керівників установ, що містяться там (Іван Юхимович ткнув пальцем у лівий бік).

Через деякий час всі були в кабінеті Івана Юхимовича. Той без довгих розмов відразу взявся за діло.

— Так от що, товариші, — звернувся він до присутніх. — Хочеться вам цього чи ні, а треба негайно звільнити будинок.

Присутні встигли тільки здивовано переглянутись, а Іван Юхимович уже викладав план переселення.

— Відділ соціяльного забезпечення займе кімнату там, де тепер міститься комунальний відділ ,а цей відділ переселиться туди, де міститься комітет фізкультури і спорту, а його вселимо в приміщення перукарні артілі „Вперед". Ну, а перукарню, хочеться їй чи ні, доведеться ...ліквідувати.

Випивши склянку холодної води, Іван Юхимович продовжував:

— Статистичне управління піде в приміщення, де жив токар МТМ тов. Мамреник, вчителі підуть в приміщення районного відділу народної освіти, а сторож райвиконкому... сам знайде собі кімнату. Все! Часу на переселення даю вам 24 години.

Виклавши свій план, Іван Юхимович утер спітніле обличчя і сів у крісло. Грізним поглядом він посадив і тих, хто був устав, щоб висловити свою незгоду, обурення.

І почалося „велике переселення".

Не дрімав і Іван Юхимович. До його кабінету негайно був викликаний завідуючий комунальним відділом Осипчук. Незабаром після цісі зустрічі по Рожищу загуркотіли вози, а в будинку, який освоював Іван Юхимович, застукали молотки, сокири. Тут перекладались стіни, поліпшувались печі, по-новому обладнувалась кухня.

Хоч роботи було багато, а строк ремонту начальство визначило короткий, план був цілком здійснений. Новий рік Іван Юхимович зустрічав у новому будинку. Ну, а корова? Влаштували і її. Стоїть вона тепер в одному приміщенні з кіньми райвиконкому. Перебуває вона тут, можна сказати, на державних харчах. А молоком користується, звичайно, сам Іван Юхимович.

Кажуть, — в Рожищах це було перше велике переселення. Та, певно, буде і друге таке ж переселення. Тільки це переселення, здається, має бути трохи в іншому напрямку.

(„Радянська Україна", 18. січня 1953)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Елизабет, Н. Дж.

Корисна праця

Коли в проводі товариства стоять енергійні люди, з ініціятивою і громадським наставленням та з вірою в успіх реально - накреслених плянів, то навіть у невеликій громаді можна розгортати корисну працю і добиватися гарних успіхів.

Не зменшуючи заслуг тих наших товариств, які роблять свою добру роботу, і не витикаючи сьогодні тим, що не живуть, але ледве животіють, треба сказати, що молоде Українське Спортове Товариство „Січ" своєю працею здобуває собі загальну симпатію і признання української громади в Елизабет.

Це відноситься не тільки до дружини копаного м'яча „Січі", на змаганнях якої побачите вже симпатиків тої ділянки спорту з-поміж усіх шарів нашої громади — з-поміж давньої еміграції і тут родженої молоді, як і з-поміж новоприбулих. Усім їм однаково приємно після змагань читати повідомлення в місцевій газеті під такими, наприклад заголовками: „Українці здобувають п'яту з черги перемогу", або „Українці перемагають поляків".

До справді корисного діла УСТ „Січ" належить також зорганізування **курсу народних танків** для нашої дітвори. Цей курс почався 4 жовтня м. р. Песимісти казали, що такий курс тут не вдасться, що нема для кого його робити, що він і так скоро розлетівся б. Всупереч тому виявилося, що думка Проводу „Січі" була зовсім добра і плян до виконання. Вписалося на курс 46 дітей. З того числа яких 80 відсотків це вже тут роджене наше друге покоління. Це не тільки діти з Елизабету, але теж з Юніон, Лінден, Картерет і ін. Дуже добра фреквенція — часто приходять всі записані, а завжди, без огляду на погоду, буває понад 40 приявних — свідчить ,що діти люблять ті лекції народних танків, і що такий курс у нас дуже потрібний.

Організацією того курсу і його адміністрацією займається головним чином член проводу „Січ" п. В. Квас. Нагородою за його безкорисний і відданий труд, хай буде йому свідомість, що це на втіху і користь нашим найменшим. А веде курс дипломована учителька танків, пані Симчик з Картерет. Вона, хоч роджена вже тут, до українських народних танків має зокрема не тільки належне зрозуміння, але й любов. Лекції відбуваються раз в тижні, в суботу, в Народному Домі, по годині для менших і старших дітей. Попис відбудеться з початком травня і буде получений з забавою для наших дітей. І тоді, по скінченні курсу, сподіємося подати коротко його підсумки, а сьогодні з приємністю пишемо, що ті наші мале танцюристи вже виступали підчас „Ялинки" 1 лютого і доказали, що даром вони на курс не ходять. Їх виступ прийняли всі з великою симпатією.

„Ялинку" влаштувала „Січ" спільно з Церквою св. Володимира, бо її ціллю було, щоб і з цеї нагоди зійшлися разом і в праці — підготові і в культурній розвазі усі — старші, молодші і наймолодші з нашої громади. Спільну вечерю поблагословив о. Улянецький. Підчас вечері промовляв також п. Р. Слободян. Наш шанований і всіма люблений парох, о. Л. Чапельський, на жаль, з причин недуги не міг бути приявний на цій товариській імпрезі-зустрічі. Церковний хор під проводом проф. Р. Левицького, виступив з колядками. Цей хор майже в цілості складається з тут родженої молоді. Нашому жіноцтву, яке займалося приготуванням вечері належиться зокрема щира подяка.

(з)

ВСЯЧИНА

Батьки віднайшли сина, вкраденого в 1944 році

Суддя в Савт Бенді в стейті Індіяна вирішив, щоб дев'ятирічний хлопець Чарлз Джо Тіп повернувся до своїх правдивих батьків Томпсонів в Дейтоні є стейті Огайо. Історія цього хлопця така. Його викрала душевнохвора жінка Роберта Тіпа в 1944 р., і Тіп виховував його досі. Цікаве в цій історії те, що сам хлопець не дуже зворушився зміною батьків. Коли пан Тіп відходив із судової залі, малий Чарлз сказав спокійно до нього: „Ґудбай, батьку!" Пані Тіп, що викрала була цю дитину, живе тепер у домі для душевнохворих на Фльориді.

Королівське стриження волосся

Бувший еспанський король у тридцятих роках цього віку відвідував Святу Землю та зайшов до готелю короля Давида в Єрусалимі щоб йому підстригли волосся. Стрижій звернувся до нього німецькою мовою із запитом, як він має це зробити. Король відповів також німецькою мовою: „Шнель, шен унд штіль" (Швидко, гарно і тихо).

За кожну пришвидшену милю один долар кари

Поліційні урядовці в Трентоні, Н. Дж., вирішили, щоб автових водіїв, які провиняться проти приписаної швидкости їзди, за кожну милю карати однодоляровим штрафом. На автостраді Нюджерзі Тернпайк обов'язує шістдесятимилева швидкість. Коли шофер їхатиме із швидкістю 70 миль на годину, то він заплатить чотири доляри загальної кари та ще по одному долярові за кожну пришвидшену милю, отже разом $14.

Можна буде бачити рухи планети Венери

Нюйоркський Гайден плянетарій при 81 вулиці демонструє відвідувачам рухи планети Венери, яка появляється часом як рання, а деколи як вечірня зоря на небі, а то й зовсім її не видно. Венера — це найясніша після місяця зоря на небі. Прожектор у формі часової машини демонструватиме рухи Венери по небі. Одна мінута заступатиме один дійсний місяць. Ці покази відбуватимуться в лютому і безені в пополудневих і вечірних годинах.

Обіцяють перемогу над ґрипою

Світова організація здоров'я при ОН обіцяє, що вже в найближчому році вдасться проголосити світові, що знайдено успішне щеплення проти ґрипи або інфлюенци, яке кожного року в зимових місяцях спричинює великі жертви в людях у всіх країнах світу. Найжахливіше лютувала ця пошесть в 1918 і 1919 роках, коли від неї згинули коло 15.000.000 людей. В самій тільки Голляндії 1949 року згинули від ґрипи 2.200 людей. Цього року вона знову появилася, також і в нашій країні, але боротьба з нею утруднена тому, що існують кілька родів цієї недуги, А. Б. і Ц. і не знати, якого щеплення треба вживати, щоб з нею з успіхом боронитися. Лікарі думають не тільки про те, щоб успішно лікувати цю недугу, але також і про те, щоб запобігати, щоб вона масово не поширювалася. Треба також змагати до того, щоб щеплення проти ґрипи було дешеве, і щоб його було подостатком для всіх людей в тих околицях, де вона появляється.

Домагається більшої продукції кави

Голова Краєвого товариства для справ продажу кави Едвард Аборн заявив, що в ЗДА збільшується пиття кави, і незабаром відчуватиметься брак цього продукту, коли країни Південної Америки не збільшать продукції кави. Він виїжджає до Колумбії, щоб переконати тамошніх продуцентів кави, щоб вони рішилися збільшити свою продукцію. Власники кавових плянтацій не хочуть збільшати продукції, бо ще пам'ятають ті часи, коли нашвидку мусіли висипати каву до моря, щоб не допустити до знижки цін. Цікаве, що люди щораз більше п'ють кави, хоч лікарі твердять, що пиття цього напитку — це одна із причин нервових та серцевих недуг.

Українець очолює в Австралії досліди над космічними променями

Світовий авторитет

„Д-р Месел, світовий авторитет в справах нуклеарної фізики (nuclear physics) і космічних променів, промовляв на тему „Меґламорфіянська (не шукайте цього слова в словнику) зоологія в атомнім світі" перед Клюбом Комонвелту у міській залі Аделайди — столиці австралійського стейту, що називається Південна Австралія.

Так починається одна із серії довших новинок-статтей, що друкувалися минулого року в аделяйдських щоденниках про д-ра Григорія Месела і його дослідницьку працю.

„Золота нагорода"

Д-р Месел пропонував і прямо благав компетентні чинники, щоб вони відкрили в Аделяйді інститут нуклеарних дослідів. Південна Австралія ,доказував він, має золоту нагоду взяти провід в цій справі й основати інститут, що був би не тільки найкращий в Австралії, але й міг би порівнятися з найкращими дослідчими центрами в світі. На заснування такого інституту треба 30 тисяч фунтів стерлінгів і 20 тисяч річно на його удержання. Віце-канцлер Аделяйдського університету, А. П. Ров, підтримав думку д-ра Месела, зазначуючи, що австралійці витрачають на алькоголічні напитки щонайменше 60 разів стільки, скільки видається на всі університети в цілій Австралії. Присутній на докладі прем'єр Плейфорд заявив, що він дуже зацікавлений пропозицією д-ра Месела, з яким пізніше розмовляв і разом з ним сфотографувався.

Старший лектор фізики

Старший лектор математичної фізики в університеті Аделяйди, д-р Месел і його близький співробітник проф. Г. С. Грін з участю проф. Патса розв'язали проблему, над якою теоретики світової слави у Великій Британії і Америці працювали невпинно і без успіхів 15 років. Вчені досі вважали, що атом складається з трьох частин, якими є протон, невтрон і електрон. Д-р Месел відкрив 16 нових складників атома і звів цей складний комплекс до низки математичних формул.

Хто такий д-р Месел?

Хто ж такий цей д-р Месел? Звідки він? Як і коли здобув славу світового вченого? Де він вчився? Скільки йому років?

Такі і подібні питання напевно виринають у читача.

Д-р Григорій Месел, це син українських батьків, Миколи і Катерини Месел, що молодими прибули до Канади із Західньої України і вже тут подружилися. Батько д-ра Месела є секційним форманом в Сіенара у Риверс в Манітобі і є свідомий українець і голова читальні „Просвіти" в Риверсі.

Їх син Григорій народився 3-го березня 1922 року в Левайн, на схід від Риверс, що лежить майже на границі між Манітобою і Саскачеваном.

У Риверс Григорій ходив до школи і там скінчив 11-ту клясу. Ввесь час був першим учнем і в 11-тійклясі здобув Избестер Сколаршип. Вписується до Королівської Військової Колеґії в Кінґстон, Онтеріо, здобуває ранґу лейтенанта і медалю генерал-губернатора і виїздить за море, де перебуває аж до закінчення війни. Перебуваючи деколи в Лондоні, заходив до Союзу Українських Канадійських Вояків, познайомився з працівниками Союзу та зустрівся там з капеляном о. С. В. Савчуком.

Після закінчення війни вертається до Канади і записується на дальші студії в Квінс Університеті у Кінґстон, Онтеріо. У 1948 році кінчить студії і дістає степень B. Sc., з гонорами в інженерській фізиці та ступінь B. A. з першокласним гонором в математиці і фізиці.

(„Український Голос")

(ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ)

Ідеологічна плятформа ООЧСУ

(Закінчення зі стор. 5)

Ці чотири свободи, а саме:

1. **СВОБОДА СЛОВА,**
2. **СВОБОДА СОВІСТИ,**
3. **СВОБОДА ВІД СТРАХУ,**
4. **СВОБОДА ВІД ЗЛИДНІВ,**

є підставою здорового й творчого розвитку всіх модерних цивілізованих суспільств, — а справа їхнього збереження і пристосування мусить стати актуальною для всіх націй світу.

Це є засади, які обіймають собою в повній ширині всі можливості поставлення визвольної української справи, як на українських землях, так і в перспективі її міжнародно-політичного включення у фронт боротьби великих демократій світу за волю людини і народів.

Ці чотири великі принципи дають українській нації можливість проголошувати й вести революційну боротьбу за повне визволення української людини як у політичному, так і в культурному та соціяльному відношенні.

I. Свобода слова

— це право українського народу до зовсім свобідної заяви, яку форму індивідуального й збірного життя він хоче приняти.

З цього виникає право — якщо нація цього бажає — на заснування самостійної держави на всіх соборних землях її поселення. Із заперечення — ким то не було б — цього основного права, виникає право на спротив, виникає моральний обовязок боротьби, — також боротьби революційної — в обороні цієї першої і найбільшої з людських свобід.

Це твердження, з погляду міжнародного ставлення української справи, обґрунтовує законність і справедливість українських визвольних змагань, і звільняє та знімає з українців можливий закид побуджування до війни й мілітаризму.

II. Принцип свободи совісти

— створює не тільки законну підставу, але й моральний обовязок боротьби за національне, релігійне й культурне визволення українського народу.

Бо національної, ні релігійної, ні культурної свободи в умовинах чужого, тоталітарного поневолення не може бути.

З погляду розвитку цієї точки імплікації для пропаґандивного поставлення української справи на міжнародному терені —очевидні.

III. Принцип свободи від страху

— обіймає собою право на боротьбу з кожним — у випадку України: зі сталінським — режимом, який силою терору і страху старається утримати український нарід у залежності від Москви-Росії і в рямцях її імперіялістичної системи.

IV. Принцип свободи від злиднів

— встановляє підставу для боротьби з кожною системою господарської експлуатації, — у випадку України — комуністичної, марксиствіської і соціялістичної.

Идеться отже не про утопійну господарську рівність, рівність у злиднях, але про виправданість такої системи, яка звільняє людину від страху за прожиток та забезпечення і дає можливість добиватися, без кривди для інших, особистого матеріяльного задоволення і щастя.

* * *

Поставлення Ідеології ООЧСУ на базі принципів Чотирьох Свобід створює офіційну підставу для можливості звязувати українську справу з загальними ідеями і цілями американської національної політики. Це водночас дає змогу американським українцям працювати й діяти в напрямі виконання своїх моральних і матеріяльних зобовязань супроти Воюючої України, бо Організація Оборони Чотирьох Свобід України є в рівній мірі українська як і американська.

Висунення принципів Чотирьох Свобід створює можливість повязання дій на цій спільній, прийнятій цілим американським народом плятформі, що з черги створює можливість погодження обов'язків українця й американця. Американські українці, будучи добрими горожанами своєї держави, та виконуючи повністю свої основні громадські обовязки, мають всі можливості, на базі проголошення засад ООЧСУ працювати й нести всю можливу допомогу поневоленому, воюючому українському народові та його визвольному аванґардові — **Героїчній Українській Повстанській Армії (УПА),** революційній ОУН та УГВРаді.

Розвивання українських ідей і постулятів з плятформи Чотирьох Свобід не тільки дає моральне право для ставлення української визвольної справи в Америці, але і створює можливість для практичної політики.

Послідовне виконування накресленої програми Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) дає змогу повязати українське політичне життя з загальним американським життям.

ЗВОРУШЛИВІ ПРИКЛАДИ ЖЕРТВЕННОСТИ НА ПЛАСТОВУ ОСЕЛЮ

Комітет Купна Пластової Оселі натрапив на кілька зворушливих прикладів жертвенности, які додають йому сил і охоти до дальшої праці та сповняють вірою, що розпочате діло буде доведене до успішного кінця. Зокрема відрадним є факт, що акція Комітету зустрілася зі зрозумінням і підтримкою української дітвори, для якої Оселя призначена.

Ось що пишуть діти-пластуни:

„Я новак роя „Жайворонок" — гнізда „Перелетні Птиці" в Ню Йорку пересилаю $5.00 на купно Пластової Оселі. Ці гроші я зібрав із моїх дрібних ощадностей, які я складаю, щоб купити собі щось гарне, або, щоб на вакації полетіти кудись літаком. Ми всі новаки дуже вдячні Вам за те, що хочете придбати для нас Пластову Оселю. І на другий рік ми переведемо цілі вакації у власному таборі, на власному полі. Будемо бігати по нашому лісі й купатися в нашому озері. Я теж хочу помогти придбати цю Оселю. Вірю, що мої товариші та всі інші новаки й новачки також поможуть. Тому складаю цих 5.00 долярів на початок збірки: „Новаки Собі".

Аскольд Т. Гайвас, роєвий

„А я також прилучуюся до письма свого брата й складаю від себе дол. 5.00 на збірку: — „Юнацтво Собі" та кличу своїх товаришок і все юнацтво не жаліти своїх ощадностей на ту найгарнішу для нас ціль.

Квітка Гайвас, Гурткова, юначка-прихильничка, гуртка — „Ластівка" кур. ім. Л. Українки.

Не бракує прикладів жертвенности й від старшого громадянства. Пан Володимир Гайдук зобов'язався щотижня платити по 1.00 дол. на Фонд Оселі так довго поки вона повністю не буде сплачена.

Пан Гайдук узяв на себе тяжке зобов'язання. Бо коли сплата Оселі буде проходити в приписаному контрактом реченці, то Шановному жертводавцеві прийдеться заплатити 700.00 долярів.

А ось приклад „вдовиної лепти":

„Дуже мені прикро, що не можу більшим датком причинитися до купна Пластової Оселі і декларую лише дол. 6.00. Я не працюю, а живу лише з військового причинку за сина, що служить при американській армії."

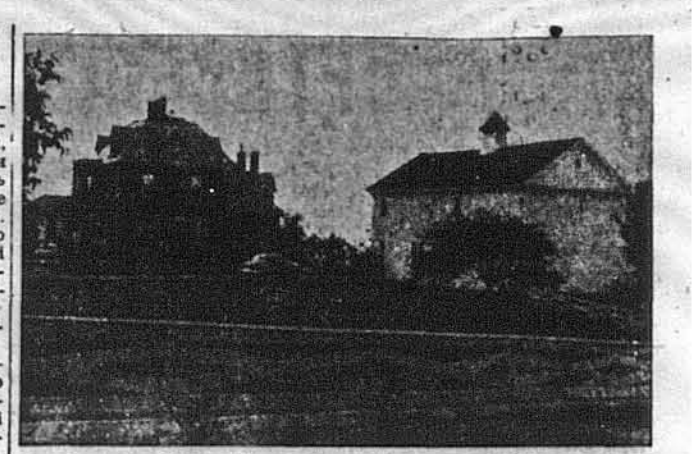
Д. Ратич.

Хай цих кілька прикладів послужать заохотою для решти українського громадянства. Коли б більше людей, що мали б таке зрозуміння до справи, — Комітет не мав би ніяких труднощів із закупном і влаштуванням оселі.

МИСТЕЦЬКІ ВИСТУПИ УКРАЇНЦІВ У БЕЛЬҐІЇ

Українці в Бельгії мали вже нераз нагоду чути про успіхи хору під кермою Ст. Семанюка й балету під кермою пані Ґосейко з Рубе-Ліль. Праця цих людей не переривається вже 4 роки, а скількість імпрез, влаштованих не тільки для своїх, але й для численної чужинецької публіки, внедовзі досягне сотню. Вершок свого успіху цей мистецький гурт здобув передминулого року з нагоди Різдвяних Свят, коли французьке державне радіо і телевізія Ліль реєстрували й кількакратно в програмах надали його пописи. Дирекція великого католицького каледжу — „Інститут св. Иосипа" в Ля Лювієр, запросила цю мистецьку трупу на неділю 21-го грудня 1952 р. з виступом для бельгійців і своїх учнів. Концерт пройшов з якнайбільшим успіхом. На залі було з 1,000 бельгійців і понад 150 українців.

(ПЛАТНЕ ОГОЛОШЕННЯ)

Головний будинок новопридбаної Пластової Оселі

ПОЖЕРТВИ НА КУПНО ПЛ. ОСЕЛІ

(Список Ч. 2. за час від 16. л листопада до 31. грудня 1952)

Амстердам, Н. Й.

По дол. 10: Саврас Б., Грищак Р. На збірні листи $56.50.

Філядельфія, Па.

Ґенґало О. дол. 10.

По $5: Утриско М., Ісаїв П., Кравців В., Кравців Н., Стефанишин В., Гаврилів І., Шутка А., Громаляк В., Процик В., Влонарович Л., Кріль В., Богачевський Ю. Кознарський З., Левицька Х., Ценко М., Гаврилів І., Реґуш М., Масюк В. і Н.

По дол. 2: Максимович Р., Одежинський Б.

Гартфорд, Конн.

Лукчань В. $25. Червінський М. $10. По дол. 5: Крижанівський Ю., Маркопольський В.

Пожертви від Товариств:

Головна Управа „Провидіння", Філядельфія $100.

„Провидіння", Відділ Ч. 206 Ню Йорк $50.

Український допомоговий Комітет пов. Вібрка, Ню Йорк $25.

Т-во „Дністер", Відділ ч. 361 У. Н. С., Ню Йорк $25.

Т-во „Обнова", Ню Йорк $25.

Т-во „Єдність", Відділ УНС, Ню Йорк $25.

Збірка в Т-ві „Єдність", Ню Йорк з нагоди жалібних сходин по смерти бл п. Марії Світлик — $20. Збірку перевів п. М. Паньків.

Відділ УКК, Петерсон, Н. Дж. $10.

Т-во ім. В. Хмельницького, Від. Ч. 158 УНС, Бруклин $10.

Зі збірки на листу на Зборах Т-ва ім. Б. Хмельницького, — Бруклин $14.

Третій Курінь УПЮ ім. Івана Мазепи, Ню Йорк $5.

Ню Гейвен, Конн.

Марків Лев $20. — На збірну листу дрібними $37.

Ню Йорк Сіті

По $100:

Фірма „АРКА", Д-р. Макарушка Я. і М., Пуйда Василь.

По $60:

Клюфас Орест.

По $50:

о. Андрушків В., Баранський Р., Бульба С. і О., Д-р Баран О., Білоус М. і Н., Головінський Н., Яремчук Гр., Юзенів М., Копачинський К., Д-р Любчак И. і І., Фірма „ЕКО", Навроцька Х. і Ю., Осадца А., Попович Лев, Папіш В., Саноцький О., Стець Р. і С., Сидорак В., Стецура О., Савків Т., Скоробогатий Р., Вальчук В., Хухра А., Заброцький С., Д-р Тершаковець І.

По $40:

Лешко Т., Д-р. Волянський О.

По $35:

Шепарович О.

По $30:

Савчинський О., Бобак Я., Букачевський Я., Церкевич К., Гусаківський Р., Д-р Сушків О., Хоміцак А., Петиш Я.

По $25:

Боднар Б., Боба О., Базарко І. Ст., Гандзюк М., Гладкий Я., Іванчук Н., Кіршак В., Д-р Крупський І., Кульчицька С., Д-р Кебало К., Книш В. і П., Д-р Каратницький З., Костів С., Ляхович Гр., Черник О. і М., Чехович В., Нагірний О. і. Д., Нанассі Ю., Д-р Никифорук С., Онишкевич З. і Р., Петріна Р., Площанський М., Покінський П., Стефанишин О., Соболта Б., Спринський Ст., Слободян І., Сурмач М., Савчук М., Скоцень В., Улицький О., Український Гр., Шуган П., Шевчук І., Винник С. і І., Витвицька Д., Венґер М., Воловодюк Д. і Ю.

По $23:

Д-р Возняк

По $20:

Бойдуник Я., Д-р Граб Р., Ярош Л., Карпевич М., Кульба В., Качмарський Р., Литвиненко О., Мох Д., Михайлів В., Сливоцький С., Школяр М., Залуська Н.

По $15:

Д-р Барон С., Бокс Т., Д-р Домбчевський І., Форостина В. О., Кульчицький Е., Чубатий А., Чорний І., Саляк В., Тарапацький М., Кисілевський Ю.

По $10:

Бакевич Д., Близнак І., Баран О., Босий В., Віласюк П., Цвик І., Ціґаш Я., Цюк Я., Цюпа Анна, Данилишин Г., Дереш О., Гойдиш Р., Гузар М., Гуглевич Р., Гавриляк М., Ганута Ф., Д-р Городиловський, Івахів Ст., Коваль Б., Кушнір Ю., Кушнір Р., Кузик М., Качмарський О., Козак В., Костюк І., Кучма М., Кіндратів, Кекіш Ю., Коцур І., Карпінський Р. і С., Лоґуш О., Левицький Т., Луцька О., Лободяк М., Мартинюк В., Маринович Р., Москаленко А., Чапельський, Рейнарович О., Наливайко А., Онищак І., Прудиус П., Паньків М., Пежанський, Рудик З. І., Рекшинська С., Д-р Рабій М. і А., Семків И., Секретар С., Серна О і М., о. Сулик С., о. Прот. Селепина А., Слобода І., Тибор П., Д-р Ткачук І., Тарасенко М., Теребус О., Трач І., Шуган С., Щур С., Шуль М., Д-р Воробець Т., Василькевич З., Хаджай Р., Хомут В., Залуський В., Зеленська М., Марко П.

По $6:

Ратич А.

По $5:

Д-р Авдиковський Р., Цибрівський М., Драбик І., Данилишин, Демків, Фірма „ЕМКА", Федина М., Федоляк А., Мельниченко, Гладій, Більовщук, Яцків М., Кметиц Гіль К., Гной Р., Гайвас Аскольд, Гайвас Квітка, Грибович П., Галіцкий М., Грицюк В., Ганчук В., Гончар А., Гайдамака Л., Івасишин, Івасютин Д., Ясейко Ю., Ярема И., Юзва М., Яворський, Копач О., Д-р Кокорудз Я., Карпишин Р., Корсиківський М., Керницький І., Костів Ю., Камянка В., Коструба, Колодій В., о. Кекіш Я., Лучанко Г., Кузьмович О., Брідський С., — Лазарко К., Лозинський Е., Мастикаш П., Мазурик Г., Мусюрчак П., Меуш П., Чопик М., Назар О., Олійник М., Підгородецький Р., Палаташ, Петрина М., Пирський М., Попович Т., Проханів И., Пригода І., о. Рабій В., Д-р Романовський Л., Ратич А., Рибчук В., Ренчишин Т., Різник В., Савчинський Р., Сиротюк П., Свистун Б., Салюк К., Салик С., Савин О., Тураш Е., Тимцюрак С., Д-р Тимочко О., Терах М., Шевченко Ф., Шепарович Ст., Шмотолоха Т., — Шпирка П., Волянський С., Вітович М., Хамуляк І., Зазуляк І., Захарченко Д., Зубрицький, Машталір З., Руденські Сворак.

По $7:

Гайдук В.

По $4:

Спринська Т., Вайлова М., Олійник В., Ромашко І.

По $3:

Яцків А., Шафран Е., Коцур М., Ярош Г., Копчинський.

По $2.50:

Верезюк В.

По $2:

Гладчук З., Доценко Л., Сущик Т., Кульчицька, Василишин, Стегніцький Ц., Демків М., Цюцюра, Ломаґа М.

По $1:

Данилюк, Баран, Назаревич В., Баранецька, Гоца, Ніжанкович, Харамбура І., Смішкевич Я., Струк І., Вубняк М., Козак, Лехман Т., Павчак Н., Глух А., Ковальський М., Корейко П., — Семчишин В., Добовець, Ратич І., Корнага І., Цебрівський М., Гулин М., Баглай, М., Оценбравт А., Кіт М., Івашків М., Д-р Томків, Зарицький, Драбич Л., Степанів, Теребецька, Солтисів, Єгорів, Ґумоватий О., Олійник О., Ступак, Царас С., Максимів З., Мушкевич О., Панченко М.

По $0.50:

Кушнір А. Андрусенко.

Листа Ч. 80, дрібними $4.01.

Листа Ч. 89, дрібними $42.25.

Разом зібрано: від 12. жовтня 1952 до 15. листопада 1952, $6.635.47; від 15. листопада 1952 до 31. груд. 1952 $5.211.26.

Всего разом $11,846.73

Всім жертводавцям щиро дякуємо за зложені пожертви, а до всіх Громадян — зокрема до Пластового Сеніорату, Старшого Пластунства та всіх Родичів Пластової Молоді звертаємося з проханням про надсилання дальших пожерть на Купно Пластової Оселі для вжитку Пластової Молоді з Області Ню Йорк.

...Пожертви просимо слати на адресу: Володимир Сушків, — 208 - 210 Іст 6-та вул, Ню Йорк 3, Н. Й.

Нюарк, Н. Дж.

Кружок Пластприяту, Нюарк, Н. Дж, $160.

По $50:

371 Відділ УНСоюзу, Т. Кордуба, Р. Загайкевич, О. Бойчук, І. Луків, Т. Бортник (разом).

По $40:

Поточняк І.

По $30:

М. Торбич, О. Карапінка, П. Гарматій.

По $25:

Андрушків С., П. Войновський, П. Заблоцький, М. Литвин, Н. Н.

По $20:

Панкевич А., І. Сорочко, М. Цяпка.

По $15:

П-нство Горняткевичі, В. Качмар, М. Леськів.

По $10:

П-ство Бекесевичі, Е. Гречак, К. Ліщинський, В. Пришляк, І. Турянський, О. Утриско.

По $7:

А. Гординський.

По $5:

А. Кашубинський, С. Горненький.

По $3:

Е. Кахникевич.

За Комітет Купна Пластової Оселі:

Орест Клюфас, в. о. голови, Володимир Сушків, скарбн., Михайло Юзенів, писар.